

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 27
Liepos - July 5, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Kinijos komunistų partijos karinė komisija pakeitė persekusius kariuomenės regionų vadus jaunesniaisiais karininkais. Visa Kinija yra suskirstyta į 11 strateginių karinių regionų.

Didžiausios Amerikos protestantų grupės — Pietinių baptistų — konvencija savo prezidentu išrinko fundamentalistą kun. Charles F. Stanley, o pirmuoju viceprezidentu — nuosaikųjį kun. W. Winfred Moore.

Kanados Aukščiausias teismas išaiškino, kad Manitobos provincijos tik anglų kalba paskelbti įstatymai negalioja dėlto, kad jie turėjo būti paskelbti ir prancūzų kalba.

Neseniai pasirodžiusi William Arkin ir Richard Fieldhouse knyga "Nuclear Battlefield" paskelbė, kad 28 JAV valstijose yra išdėstytos ar laikomos branduolinių raketų ir bombos. Be to, jos yra laikomos ir šiose užsienio valstybėse: Guamo saloj, Belgijoje, Graikijoje, Italijoje, Olandijoje, Turkijoje, Britanijoje, Vakarų Vokietijoje ir Pietų Korėjoje. Didžiausias tokių ginklų sandėlis esąs New Yorko valstijos Seneca armijos sandėliuose, o New Jersey valstijoje — Earle Naval Weapons Station laikoma 100 branduolinių sviedinių.

JAV Atstovų rūmų pirmininkas Thomas P. O'Neill yra parašęs autobiografiją, kurią pažadėjo išleisti Random House leidykla.

Italijos min. pirmininkas Bettino Craxi pažadėjo bendradarbiauti su Prancūzija pastarosios sudarytoji aukštosios technologijos programoj, bet neatsisakys dalyvauti ir prezidento Reagan vykdomoj erdvės ginklų programoj.

Nikaragvos vyriausybė nusavo prekybininkų federacijos prezidento ir žymaus vyriausybės kritiko Enrique Bolanos Geter turtus.

Vakarų Vokietija paskelbė, kad Sov. S-ga pasirašė su Varšuvos pakto valstybėm erdvės ginklų tyrimo sutartis.

Popiežiu Jonas Paulius II, kalbėdamas Italijos vienuolėm, neperžengti Vatikano II tarybos pageidavimo "prisiderinti prie šių dienų pasaulio", prisiimant toki vidurinės klasės gyvenimo būdą, kuris yra veikiamas tokios ideologijos ir elgesio, kuris turi labai mažą bendro su jų kieta pasiaukojimu Kristui.

Dėl nuolat besikeičiančių šnipinėjimo uždavinių ir priemonių JAV prieš nuolat augantį šnipinėjimą kovojančios pajėgos dėl agentų trūkumo yra beveik bejėgės, nes pagal FBI duomenis iš JAV gyvenančių 2600 sovietų pareigūnų bent 600 yra KGB agentų, o iš 800 sovietų pareigūnų prie J.T. bent 200 yra KGB agentai.

Sov. S-gos komunistų partijos organas "Pravda", komentuodamas Philadelphijos policijos veiksmus prieš tam mieste veikusį juodųjų radikalų sąjūdį "Move" įrodinėja, kad policijai visai nerūpėjus jų išskeldinimas, nes ji iš pat pradžių buvo pasiryžusi juos sunaikinti.

Lenkijos vyriausybė suvaržė universitetų akademines laisves dėl jų prieš socialistinę valstybę nukreiptą veiklą.

UŽKLIŪVA IR JONINIŲ LAUŽAI Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 64

Neleido Joninių švęsti

Kaunas. Kauno kraštytyrininkai švęsti Jonines ruošėsi labai iškilmingai — jose turėjo dalyvauti 400 su viršum aktyviai su programa susijusių dalyvių.

Republikinis žurnalas "Jaunimo gretos" net 2 puslapius skyrė poetiškai šios šventės nuotakai aprašyti, birželio 22 vakarą respublikinė televizija priminė žiūrovams gražias Joninių tradicijas. Jomis, esą, lietuviai gali didžiulis, tačiau propaganda visiškai skyrėsi nuo tikrovės — prie Kauno Joninių šventimas buvo užgniauztas.

Rambyno kalne tradicinės Joninės taip pat nebuvo švenčiamos — dienos metu ten buvo surengta tarybinio jaunimo diena, o vakare dalyviai turėjo išsiskirstyti be tradicinių Joninių laužų.

Protestuoja prieš spaudos iškraipymus

Leipalingis (Lazdijų raj.)

Vidurinės Azijos karinės apygardos dienraščiui "Kovos vėliava" redakcijai —

Roberto Grigo, Antano s., gyv. Lietuvoje, Lazdijų raj., Leipalingyje, Naujosios 13

Pareiškimas

1982 - 1984 m. atidaviau "duoklę" — dvejus savo gyvenimo metus darbo batalione Kazachstane, Badamo stotyje. Būdamas kataliku ir negalėdamas sulerinti ištikimybės sąžinei ir ateistinei valstybei, atsisakiau duoti karinę priesaiką.

Dėkoju Dievui, kad, nepaisant fizinio ir moralinio teroro, šį principą išlaikiau iki galo ir tai užfiksuota kariniame biliete. Tačiau mano "auklėtojai" nenuleido rankų ir ryžosi bent apšmeižti. 53-me Jūsų dienraščiui numeryje šiemet pasirodė rašinys "Vieningoje šeimoje", kuriame skelbiamas ciniškas melas. Jame rašoma, kad, iki šaukimo būdamas tikinčiu, palaikęs nacionalistinius prietarus ir dvasininkų prasimanymus apie konstitucinių teisių varžymą, armijos kolektyve aš "praregėjau".

Tai grubi klastotė. Buvau katalikas ir lietuvis iki šaukimo, buvau dvejus prievolės metus, esu dabar grįžęs į Tėvynę Lietuvą. Faktai, su kuriais nuolat susidurdavau armijoje, labai sustiprino mano pažiūras. Štai tik keletas tokių faktų iš asmeninės patirties.

TSRS yra pasirašiusi Žmogaus Teisių Deklaraciją, kurios 19 straipsnis skelbia: "Kiekvienas žmogus turi teisę į įsitikinimų ir jų išreiškimo laisvę". Realiai šia teise pasinaudojau, miegodamas ant narų Čimkento ir ant betoninių grindų Kyzyl-Ordos gauptvachtose, vien už tai, kad dėl religinių-tautinių įsitikinimų atsisakiau prisiekti Kompartijai.

Nepaisydami 52 Konstitucijos straipsnio, garantuojančio sąžinės laisvę, tarnybos pabaigoje politinio skyriaus darbuotojas man grasino 5 metus kalėjimo jei nepakeisiu požiūrio į priesaiką.

Tiek Konstitucija, tiek Baigiamasis Helsinkio aktas reikalauja gerbti kiekvieno žmogaus orumą ir draudžia tyčiotis iš įsitikinimų. Karininkams komunistams plūstant necenzūriniais žodžiais, išjuokiant religiją ir lietuvių, susidariau nuomonę, kad žmogiško reikalavimai čia tebėra "terra incognita" ("nežinoma žemė"). Ir kai nepajėgiančius įvykdyti darbo normos įsakydavo gauti du du-

kaukėmis — cituojau! — "iki sąmonės netekimo" — tada supratau, kokie teisingi žodžiai: "Kai atmetamas Dievas, nebelineka žmogaus".

Su giliu dėkingumu prisimenu visus dorus žmones, padėjusius išsąmoninti Kristaus tiesą. Didžiuojuosi savo tautos didvyriais kunigais Sigitu Tamkevičium ir Alfonsu Svarinsku, šiuo metu kenčiančiais Permės lageriuose tik už tai, kad mokė Lietuvos tikinčiuosius sąžiningai gyventi. Dėkoju Apvaizdai, leidusiai būti šių didžiųjų žmonių amžininku.

Jūsų laikraščio paskelbtame straipsnyje įžūliai meluojama tvirtinant, kad aš gyręs kareiviams Lietuvos laimėjimus Tarybų valdžios metais, draugystės su rusų tauta reikšmę "karo kurstytojų" akivaizdoje.

Tai prasimanymas. Tariamųjų laimėjimų niekada nešlovinau. Ką jis reiškia, lyginant su nuostoliais moralės, kultūros, žmogaus teisių srityje? Nekalbėjau apie jokią draugystę su Rytų kaimynais, nes jos nepastebėjau nei istorijoje, nei dabartyje.

Priešingai, pasisakymuose apie "didžiosios rusų tautos" vaidmenį Lietuvos istorijoje pabrėždavau demoralizuojantį rusinimo faktorių, akcentuodavau dvasinio knygneiško pasipriešinimo reikšmę lietuvių laisvės kovoje. Per dvejus Kazachstane praleistus metus nesu pavartojęs netgi išsireiškimų, kuriuos man prirašo minėtas

straipsnis.

Jeigu gerbiate savo pasaulėžiūrą, privalote atšaukti šmeižtą".

Robertas Grigas

1984.09.08

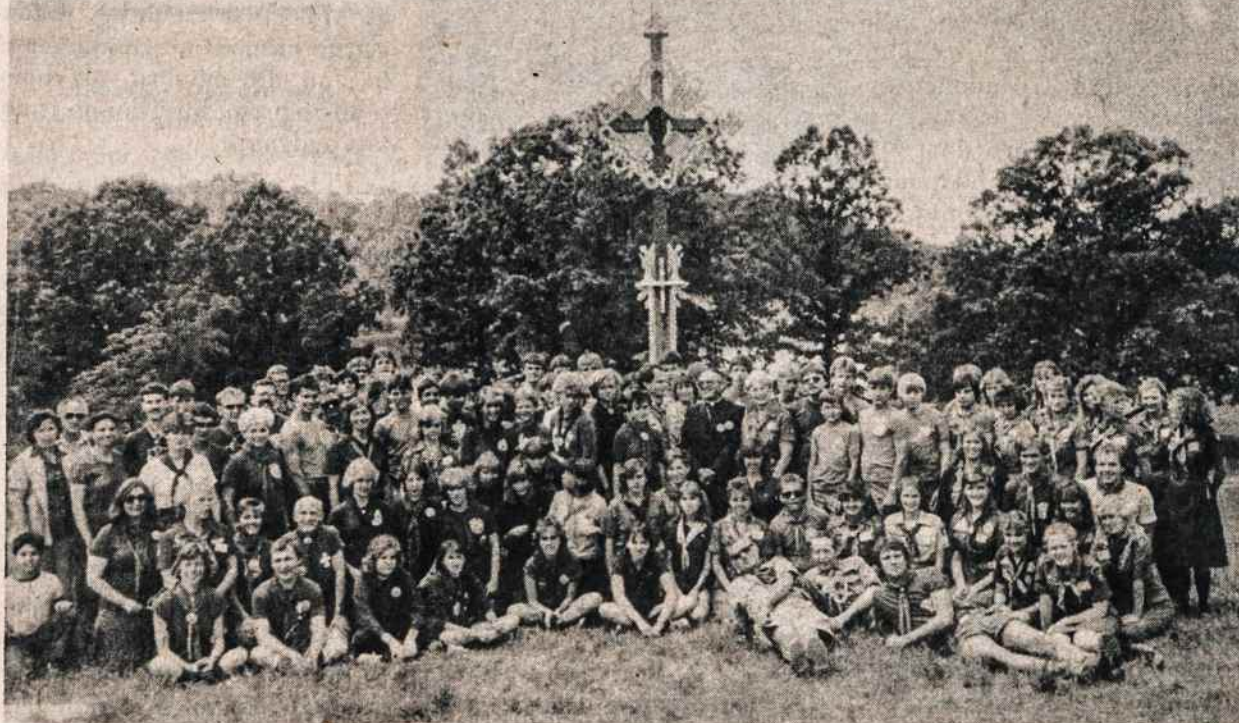
Išlaužė kunigo butą ir kratė

Šlavantai (Lazdijų raj.). 1984 liepos 5 pas Šlavantų parapijos kleboną kun. Juozą Zdebskį buvo padaryta krata. Protokole pažymėtas kratos tikslas — surasti ir paimiti iš piliečio Kolkos nupirktus vogtus daiktus.

Krata buvo daroma kun. J. Zdebskiui nesant namuose, — nelaukdam, kol sugrįš kunigas, krėtėjai išlaužė garažo duris ir pradėjo kratą. Kratą vykdė Vilniaus KGB, prisidengęs vietine policija ir saugumu. Oficialiai kratai, kurią vykdė 6 asmenys, vadovavo apylinkės inspektorius, milicijos vyr. leitenantas Jarmala. Kvietiniais kratoje buvo: Petrauskas Martynas, Juozas, gyv. Krosnos kaime, ir Blaževičienė Janina, Jurgio, gyv. Lazdijuose, Lenino 3-3.

Paėmė: TTGKK dokumentus (Nr. 5, 12, 13, 14 ir kt.), raštus — Patriarchui Dimitrijui (10 lapų). Pasaulinei cerkvės tarybai 1976.10.14 (4 lapai), JAV kongresui 1976.10.14 (6 lapai), Kauno arkivyskupijos kunigų pareiškimą (3 lapai), pareiškimą Petriui Griškevičiui (10 lapų), informaciją apie TTGKK (4 lapai). "Ar katalikybė yra rytdienos tikėjimas" (30 lapų "Tiesos

(nukelta į 2 psl.)

Gegužės 26 Dainavoje buvo skautiškos sutiktuvės, į kurias atsilankė brolis vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Šalia jo stovi Brolijos vyriausias skautininkas Kazys Matonis ir Seserijos vyriausias skautininkė Stefa Gedgaudienė. Čia buvo suvažiavęs skautiškas jaunimas ir jų vadovai. Nuotr. Teresės J. Meiluvienės

SOVIETŲ SĄJUNGOS TEISMAS KOPENHAGOJE

Jau paruošta kaltinamoji medžiaga Sovietų Sąjungai už nusikaltimus prieš taiką, Pabaltijo valstybes ir jų piliečius. Šalia bendros medžiagos, kiekviena tauta teismui pristatys savo papildomą informaciją ir liudininčius. Lietuviai liudinininkai: **Kęstutis Jokubynas, Aleksandras ir Violeta Štromai, Valerijus Smolkinas, Bronius Venclova ir Tomas Venclova.** Šios medžiagos rinkinį anglų kalba (apie 100 psl.) bus galima įsigyti ELTOS įstaigoje atsiunčiant 10 dol.

Į Pabaltiečių ruošiamą Sovietų Sąjungos teismą Kopenhagoje įsijungė australų politikas, **Hon. Michael Hodgeman**, kuris, išgirdęs apie šį teismą, lietuviams pasisiūlė teisėju. Hodgeman, Australijos Parlamento narys, anksčiau buvo etninis reikalų (Ethnic Affairs) ministeris, o dabar yra opozicijoje esančios liberalų partijos namų ir stabybos

ministerio pavaduotojas. Australijos liberalų partijos vadovas oficialiai įgaliojimo Hodgemaną atstovauti partijai SSRS-oje teisme. Kelionės išlaidas jis apsimokės patsai. Pasaulio Pabaltiečių Santalka formaliai pakvietė jį teisėju ir jis pakvietimą priėmė. Yra galimybė, kad Hodgeman šia proga aplankys ir Stockholmą, Londoną bei Washingtoną. (Elta)

LIETUVIAI LENKIJOJE

Užsienio lietuvių spaudą, nors ir pavėluotai, pasiekia informacijos apie Lenkijos lietuvių veiklą. Iš tų informacijų patiriama, kad kai kuriuose Lenkijos miestuose sėkmingai veikia lietuvių rateliai, kurie pasižymi įvairia veikla. Yra rengiami susirinki-

PREZIDENTO REAGANO PROKLAMACIJA

Prezidentas Reagan birželio 14 paskelbė tokią proklamaciją:

"Šiais metais sukanka 45 metai Jungtinių Valstybių nepripažinimo politikai, pagal kurią mūsų vyriausybė atsisako pripažinti Sovietų įvykdytą prievartinę Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją. Jau praėjo 45 metai nuo tų niūrių 1940 metų, kai sovietų armijos, sudarius sąmokslą su nacių režimu, užėmė šias tris nepriklausomas Pabaltijo respublikas.

"Žiaurų sovietų spaudos pobūdį sukreičiančiai parodė arti šimto tūkstančių pabaltiečių įkalinimas, deportacija ir nužudymai per tas keturias teroro dienas, 1941 birželio 14 - 17. Šios žiaurios laikotarpio kančios buvo net padidintos, kai nacių pajėgos smogė per tas tris valstybes nacių-sovietų karo pradžioje ir įvedė civilinę administraciją biau- raus Gestapo kontrolėje. Dėl sovietų ir nacių tironijos antrojo pasaulinio karo pabaigoje Pabaltijo valstybės buvo netekusios dvidešimt procentų visų savo gyventojų.

"Šiandien spauda ir persekiojimas yra kasdieninė Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių našta. Sovietų politika specifiskai nukreipta prieš Pabaltijo

valstybių tautinį gyvenimą ir istorinį palikimą. Rusinimas vyksta įvairiom priedangom: priverstinis žmonių perkeldinimas, kolonizavimo plėtimu rusais imigrantais ir griežtu vietinių religinių, kultūrinių bei visuomeninių tradicijų užgniauzimu.

"Bet nepaisant šios spaudos sistemos, Pabaltijo tautos drąsiai toliau priešinasi suliedinimui, reikalaujamos savo tautinių, politinių ir religinių teisių. Taikus reikalavimas, reiškiamas per pogrindžio spaudą, peticijomis valdžios pareigūnams, demonstracijomis, per Katalikų Bažnyčios ir kitų religinių bendruomenių veiklą, per Helsinkio susitarimų vykdymo ste-

bėjimo grupes ir komitetus ginti religinių tikinčiųjų teisėms, kelia susižavėjimą visų tų, kurie myli ir gerbia laisvę.

"Reikšminga yra, kad tautinių ir asmeninių teisių gynybai vadovauja ne tie, kurie užaugo nepriklausomais metais, bet naujoji generacija, gimusi ir užaugusi sovietinėje santvarkoje. Tie herojai, tiek jauni, tiek seni, sako: "Jūs, mūsų laisvieji broliai ir seserys, esate mūsų balsas laisvajam pasauliui. Jūs turite nesiliauti informavę pasaulį apie tai, kas mums yra primesta čia, už Geležinės Uždangos, nes mes iš jūsų pastangų semiamės stiprybės išsilaikyti.

"Visi Amerikos Jungtinių Valstybių žmonės pritaria Pabaltijo tautų valstybinės nepriklausomybės troškimams. Jungtinės Valstybės remia jų teisę nuspresti savo pačių likimą laisvai be svertimųjų kišimosi. 45 metus Jungtinės Valstybės nepripažino prievartinio Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą ir nepripažino ateityje.

"Jungtinių Valstybių Kongresas Senato bendra rezoliucija 66 įgaliojo ir paprašė Prezidentą paskelbti proklamaciją dėl "Pabaltijo Laisvės Dienos" minėjimo 1985 m. birželio 14 d.

"Todėl dabar aš, Ronald Reagan, Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentas, šiuo skelbiu 1985 metų birželio 14 Pabaltijo Laisvės Diena. Aš raginu Jungtinių Valstybių žmones tą dieną paminėti atitinkamais parengimais ir iš naujo patvirtinti savo įsipareigojimą laisvės principams visiems prispaustiems žmonėms."

Ronald Reagan

NAUJA KRONIKA

Darbininko redakciją pasiekė lietuvių pogrindžio leidinio — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos — 66-tasis numeris. Jis yra išėjęs okupuotoje Lietuvoje šių metų balandžio 7 dieną ir apima 30 puslapių.

Leidiny yra dedikuotas Vladimir Lapieniui, antrą kartą pradėjusiam sunkų kalininio kelią. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 66-ajame numeryje randame šias turinio antraštes:

Gundymai, kuriuos privalome atmeti. Sveikiname — Pasaulio pabaltiečių organizacijų taikos žygį. Štai šio sveikinimo tekstas: Be tautų laisvės negali būti pastovios taikos! Visose taikos konferencijose turi būti keliamas šis šūkis. Koku vardu reikia vadinti Berlyno konferencijos dalyvius, apgaulinėjančius pasaulį ir siekiančius sudaryti įspūdį, kad socialistinių šalių tikintieji turi pilną laisvę. Tikrieji taikos kovotojai socialistinėse šalyse yra sunkiai persekiojami.

Kitos turinio antraštės yra: Kunigo Jono Kastyčio Matulionio ir jaunuolio Romo Žemaičio teismas. Iš kunigo Sigitu Tamkevičiaus kaltinamosios medžiagos. Kunigo Roko Puzono pareiškimas sąaugimo komiteto viršininkui. Žinios iš vyskupijų. Kratos ir tardymai. Mūsų kaliniai. Sovietinėje mokykloje. Nauji pogrindžio leidiniai.

Užsienio spaudą taip pat pasiekė 66-osios Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos priedas, kurį sudaro 18 puslapių. Jame yra perduodami kai kurie dokumentai apie kultų įstatymų laikymosi kontrolės komisijos ir religinių susivienijimų vykdomųjų organų veiklą. Religijų reikalų tarybos įgaliojimo Anilionio informacija apie Bažnyčios ir religinę padėtį Lietuvoje ir kita.

Indijos pasitikejimui sikais sumažėjus dėl jų reikalaujamų didesnių teisių, ji sustiprino pastangas patraukti į savo kariuomenę drąsumu pasižymėjusius Nepalio gurkas.

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba, sveikindama Darbininką 70 metų sukakties proga, linki ištvėrmės ir laikraščio stiprinimui skiria 50 dol. auką.

Kazys Žiedonis,
LB Krašto valdybos išdinininkas ir
vicepirmininkas organizaciniam reikalui

-o-

Darbininko 70 metų sukakties proga su savo sveikinimais siunčiu 100 dol. čekį.

Su geriausiais linkėjimais Jūsų

Genovaitė Stančienė

-o-

Atsilygindama už Darbininko metinę prenumeratą, įvertindama Darbininko lietuvišką tvirtą liniją, su jubiliejiniais sveikinimais jungiu ir 70 dol. auką.

Pagarbiai ir nuoširdžiai

Marcelė Aleksienė

-o-

Darbininkas visiem ji sveikintiems ir apdovanojusiems nuoširdžiai dėkoja.

APIE "SAŽINĖS KALINIUS" P.E.N. SUVAŽIAVIME

Ar sovietiniuose kalėjimuose ir konclageriuose už savo idėjas ir žmogaus teisių gynimą kalinami asmenys yra "sažinės kaliniai" ar tikrai šios bausmės nusipelnę nusikaltėliai? Šis klausimas dramatiškai iškilo gegužės mėn. pabaigoje San Marino respublikoje įvykusiame Tarptautinio P.E.N. Klubu suvažiavime. Bediskutuojant kalinamųjų rašytojų (ir žurnalistų) komiteto pranešimą, Bulgarijos delegatė pareiškė, jog Sovietų Sąjungoje niekas nesėdi kalėjime už savo raštus — pranešime išvardinti asmenys, pasak jos, tesantys paprastai "reakcionieriai".

Iš pareiškimą regavo JAV-ėse veikiančio egzilių P.E.N. Centro delegatas Algirdas Landsbergis, kuris tarp kito pareiškė:

"Mes ką tik išklauseme Bulgarijos delegatės trumpą magišką formulę, ir kalinami rašytojai bei žurnalistai — kenčiantys, į mirtį varomi asmenys — staiga pavirto "reakcionieriais", ir todėl teisėtai nubaustais "nusikaltėliais"?"

"Vargu Bulgarijos delegatė susipažino su kaltinamųjų laiškais, straipsniais, eilėrašiais? Neatrodė, kad ji būtų pamėginusi pažvelgti į jų artimųjų ir draugų skausmo kupinas širdis? Bet aš, ir daugelis mūsų šioje salėje skaitėme jų žodžius ir sekėme jų kančios kelią. Vladas Lapienis, Liudas Dambrauskas ir daugelis kitų kalinamųjų rašytojų komiteto pranešime išvardintųjų asmenų neragino imtis smurto veiksmų ir nieko 'nešmeižė.' Jie ieškė savo idėjas. Kai kuriais atvejais, jie reikalavo, kad sovietinės valdžios atstovai laikytųsi savo pačių konstitucijos ir Helsinkio sutartyje bei kitur suminėtyjų žmogaus teisių garantijų. Už tai jie buvo įkalinti. Jei Bulgarijos delegatės standartai būtų pritaikinti čia esantiems įvairių tautų rašytojams, dauguma mūsų atsiderintumėm už grotų.

"Jau daugelis metų tenka klausyti kalinamųjų rašytojų komiteto veiklos kritikos, kurios

kokybė dažniausiai panaši Bulgarijos delegatės pareiškimui. Komitetas iškelia aiškūs konkrečius, kvėpuojančius ir kraujuojančius atvejus; kaikiuros delegacijos juos paprasčiausiai atmeta, paccituodamos abstrakčias bendrybes.

"Bulgarijos delegatės tvirtinimas mums taip pat priminė nesena literatūrinę sukaktį. Praėjusieji metai priklausė George'ui Orwell'ui, kurio romane "1984-iejai" žmonės taip pat paverčiami neegzistuojančiais. Karą tampa taika, taika tampa karu; rašytojai virsta reakcionieriais; reakcionieriai darosi rašytojais.

"Toksai kalbos piktnaudojimas bematant padvelkia šalna. Dar tik vakar klausėmės daugelio kalbų; žodžiai — 'humanizmas', 'solidarumas', 'taika' — liejosi per kraštus. Sutartinai tvirtinome, kad nereikia piktnaudoti nei žodžių, nei žmonių. Tačiau šiandien jau girdime, kad kai kurie žmonės lieka už 'humanizmo' sąvokos ribų. Tereikia žmogui priklijuoti etiketę — pavadinti jį arba ją žydu ar

buože, socialistu ar nacionalistu, anarcho-sindikalistu ar REAKCIONIERIUMI — ir jie nuostoją egzistavę, jų kančia virsta bereikišme. Nesena tragiška praeitį simbolizuojančio vokiečių 'rašytojo' (Adolfo Hitlerio) žodžiais, jie virsta 'Untermenschen', ar žemesnės rūšies būtybėmis.

"Gintautas Iešmantas, Viktoras Petkus, Povilas Pečeliūnas, Vytautas Skuodis, Algirdas Statkevičius ir daugelis kitų kalinamųjų rašytojų komiteto pranešime išvardintųjų asmenų nėra 'reakcionieriai' — savo idėjų skelbimas, teisybės ar laisvo apsisprendimo reikalavimas nepaverčia žmogaus 'reakcionieriumi'. Tikrieji reacionieriai yra tie, kurie kitaip galvojančius grūda į kalėjimus ir konclagerius, kurie smaugia mintį ir pavergia ištisas tautas." P.E.N. klubo suvažiavime pabrėžė A. Landsbergis.

(Elta)

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Algimantas Stoškus, Lietuvos liaudies dailininkas, Lietuvos valstybinio dailės instituto profesorius, už nuopelnus lietuvių vaizduojamajam menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime šešiasdešimtųjų gimimo metinių proga apdovanojamas Lietuvos respublikos Aukščiausios tarybos prezidiumo garbės raštu.

— Stasys Sabonis, rašytojas, "Vyturio" leidyklos vyresnysis mokslinis redaktorius, už nuopelnus lietuvių literatūrai ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime šešiasdešimtųjų gimimo metinių proga apdovanojamas Lietuvos respublikos Aukščiausios tarybos prezidiumo garbės raštu.

— Valstybinės konservatorijos studentų liaudies instrumentų kamerinis ansamblis, vadovaujamas nusipelnusio kultūros veikėjo V. Leimonto, skaičiuoja

ketvirtus kūrybinės veiklos metus. Per šį laiką kolektyvas surengė beveik šimtą koncertų Lietuvoje, Maskvoje, Leningrade, Kijeve, Baku, Talline, Rygoje. Kolektyvo repertuarą sudaro lietuvių kompozitorių J. Švedo, E. Balsio, B. Dvariono, V. Bagdono, K. Bundzaitės ir kitų kūrinių liaudies instrumentam.

— Tradicinis teatrų vasaros gastrolių sezonas jau prasidėjo. Į Klaipėdą kurybinėn viešnagėn išsirusoė Akademinis dramos teatras. Tuo tarpu Vilniuje gastroles pradėjo klaipėdiečiai, čia atvežę spektaklius: M. Karklelio paruoštą ir režisuotą sceninę kompoziciją "Tavo akys — akys mano Tėvynės", ukrainiečių dramaturgo M. Kulišp "Amžiną maištą", E. Rostapo herojinę komediją "Sirano de Beržerakas" ir Juozo Marcinkevičiaus poetinę dramą "Saulė ir jos žemė".

S.L.K.

POPIEŽIUS APIE MENĄ IR MOKSLĄ

Popiežius Jonas Paulius II birželio 15 - 17 lankėsi Venecijoje. Venecija yra senas, visame pasaulyje pagarsėjęs meno ir kultūros miestas. Dėl to popiežiaus apsilankymo programoje tarp kitų vizitų svarbi vieta buvo skirta susitikimui su meno bei kultūros pasauliu, kuris tiek daug lemiamos įtakos turi į dvasinę žmogaus pažangą bei taiką pasaulyje.

Susitikimas įvyko dviejose vietose: garsiajame Venecijos teatre La Fenice, kur Šventojo Tėvo garbei buvo atliktas trumpas aukščiausio meninio lygio koncertas, ir sekmadienį universiteto rūmuose prie Didžiojo kanalo, kur popiežius kalbėjo universiteto bendruomenei ir visiems mokslui bei kultūrai žmone.

Kalbėdamas La Fenice teatre, Jonas Paulius II pažymėjo, kad tikrasis menas iš pačios savo prigimties yra religinis. Jis žmogui primena tą nerimą, kuris glūdi jo būties gelmėje, nerimą, kurio nei mokslas, nei techni-

ka niekada neįstengs numalšinti. Patys menininkai pripažįsta, kalbėjo popiežius, kad meno kūrinys išreiškia vidinį žmogaus konfliktą, vidinę įtampą, kovą, kurioje žmogus atsiliepią į giliausią savo būties šauksmą. Kaip tik dėl to menas yra kelias, kuris veda į Dievą. Menas yra kai kuriems žmonėm suteikta "malonė", kad jie galėtų ir kitiems atverti kelią į antgamtinę transcendentinę tikrovę... Grožis ir tiesa yra Dievo vardai, kurie Jėzuse Kristuje apsiereikšė tobula meile...

Kalbėdamas Venecijos universitete, Jonas Paulius II ypač pabrėžė, kad mokslas ir drauge mokslo atstovai, intelektualai turi tarnauti žmogui, kad pasaulis galėtų tapti žmonių susitikimo broliško žmonių dialogo vieta, o ne nuolatinės kovos vieta. Mokslo ir technikos pažanga turi tarnauti ne ginklų gamybai, ne ginklavimosi varžybam, o teisingumo, broliškumo ir taikos ugdymui.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Bakučionį buvo iškvietas Skaudvilės parapijos klebonas kun. Jonas Kauneckas. Prokuroras Bakučionis įspėjo kun. J. Kaunecką, kad jei dalyvaus TTGKK veikloje, bus suimtas kaip ir kunigai — A. Svarinskas ir S. Tamkevičius. Be to, prokuroras Bakučionis priminė, kad apie kun. J. Kaunecką dažnai rašo "Kronika" ir, jei tai kartosis ateityje, bus teisiama kaip "Kronikos" bendradarbis.

Panašiai buvo įspėti ir kiti TTGKK nariai. Kun. Kazimieras Žilys įspėjimui buvo iškvietas net iš Baltarusijos, kur pastutiniu metu dirba. Įspėtas ir kun. Algimantas Keina, nors yra oficialiai išstojęs iš TTGKK.

Čekistai įspėja nelaikyti mišių už kun. A. Svarinską Viduklė (Raseinių raj.). 1984 rugpjūčio 30 pas Viduklės parapijos kleboną kun. Joną Tamonį, į kleboniją, su oficialiu žodiniu įspėjimu klebonui ir atvykstantiems kunigams, kurie kiekvieno mėnesio 26 d. (kun. A. Svarinsko suėmimo dieną) Viduklės bažnyčioje laiko mišias už kun. A. Svarinską, buvo atvykę Raseinių saugumo viršininkas Gardauskas ir iš Vilniaus KGB saugumo kaptonas.

Čekistai reikalavo, kad kun. J. Tamonis atleistų buvusią kun. A. Svarinsko šeimūninkę Moniką Gavenaitę iš Viduklės parapijos bažnyčios skalbėjos pareigų ir, kad kun. Kęstutis Bričius nesilankytų Viduklėje.

Kun. K. Briliui buvo siūloma stoti į Kauno Kunigų seminariją, nors prieš kelis metus jis yra baigęs Neakivaizdinę Seminariją.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientas.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmd., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas

**VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.**

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

**KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS
I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Toronto vyrų choras Aras gastrolėse. Chorui vadovauja V. Verikaitis. Nuotr. V. Bacevičiaus

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsEina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuozūra •
Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Pavergtieji šaukiasi

Liepos mėn. viduryje susitinkame su Pavergtųjų Tautų savaitę. Taip neučija ir kyla klausimas, kas tie pavergtieji, kodėl štai dabar reikia juos prisiminti?

Mūsų gyvenimo santvarka tokią netobula, kad tokiam tobulame ir moderniam pasauliui pavergtųjų skaičius nemažėja, o daugėja. Kadaisė kaip kolonijū kraštai buvo žinoma Afrika, Azija. Po II-ojo pasaulinio karo tos šalys išsilaisvino iš kolonializmo, tokioje Afrikoje susikūrė daugybė nepriklausomų valstybių, kurių pavardė ne vardo nežino, o tuo tarpu Europoje pavergimas ir kolonializmas išsiplėtė — Sovietų Sąjunga pavergė visą vidurio Europą, tuos kraštus "išlaisvino" iš demokratinės nepriklausomybės ir prijungė prie totalitinės, diktatorinės Sovietų Sąjungos arba padarė juos satelitais.

To dar nebuvo gana. Naujas kolonializmas išsiplėtė Azijoje, grįžo į tą pačią Afriką, net persikėlė į Centrinę Ameriką. Ir ten visom pastangom nori įsitvirtinti sovietinis kolonializmas.

Lengva pastebėti, kad dabar gyvenime ir vyksta tos rungtynės — laivojo pasaulio su diktatorine komunistine Sovietų Sąjunga. Diktatoriniam blokui kur kas lengviau organizuoti propagandą, nukreipti visus ginklus tai į vieną, tai į kitą klausimą. Visi žino, kaip Sovietų Sąjunga rengiasi naujimi kolonializmo žygiams. Maskvoje veikia Lumumbos vardo universitetas, kur parengiami žmonės tokiem kraštams. Jie ten siunčiami su misija, kad parengtų dirvą naujam imperializmui — komunizmo diktatūrai. Parengiami žmonės Afrikos valstybėm, parengiami ir centrinės Amerikos kraštams. Taip pat parengiami žmonės ir Jungtinėm Amerikos Valstybėm, kad jie čia atvykę veiktų Maskvos naudai.

Laisvasis pasaulis yra apdingęs, pavargęs nuo laisvės ir nuo gerbūvio. Jis nori pamiršti visa ir ramiai gyventi, žaisti golfą, maudytis, vakarais gerti kokteilius ar džiną. Tam laisvam pasauliui reikia dabar priminti, bakstelėti pirštu į pašonę ir parodyti žemėlapius. Štai kraštai, kur nėra demokratinės laisvės, kur valdžia primesta, kur nėra asmeninės laisvės. Amerika, gindama nuskriaustuosius ir norėdama, kad jie nebūtų užmiršti, ir įvedė šią Pavergtųjų Tautų savaitę.

Visur rengiami pavergtųjų minėjimai. Ir kaip tai nemalonu Sovietam. Jie tariasi tuos kraštus išlaisvinę, o štai visur minėjimai, priimamos rezoliucijos, išleidžiamos proklamacijos. Visa tai nemaloniai sudrumščia liūliuojamą tylą. Tiesiog šiurpiai primena, kad tas pats gali ištikti ir kitus kraštus.

Tačiau dar nepakanka prisiminti pavergtuosius. Reikia šaukti už juos. Reikia kalbėti už brolius, kurie yra įkalinti ir neturi galimybių kalbėti. Tai laisvųjų misija parodyti pasauliui, kiek dar daug nuskriaustųjų, pavergtųjų, kiek dar daug naujų vergų. Pavergtieji ir šaukiasi ir prašo mūsų: nebūkime nanyvūs, nesiduokime užliūliuojami ir sovietų apgaunami. Kodėl Sovietai turi tyčiotis iš amerikiečių ir kitų laisvojo pasaulio žmonių ir vadinti juos kvailiais, nes tie laisvieji yra apdingę, neapdairūs, nemato sovietinių apgaulių.

Visur prisiminkime pavergtuosius, už juos kelkime balsą, pasiekime visas vyriausybes! Įdėkime daugiau trūso, daugiau ryžtingumo. Prisiminkime, kaip sovietai rengia žmonės savo užkariavimam, naujimi pavergimam. Dabar nebeužtenka būti pasyviams ir geram. Reikia veikti, kad vergija mažėtų, kad pavergtieji kraštai būtų išlaisvinti.

Šiomet sukako 50 metų, kai buvo pradėtos Europos vyrų krepšinio pirmenybės. Pirmą kartą rungtyniauta 1935 Ženevoje ir pirmasis Europos meistras — Latvija. Antrasis jėgų išbandymas 1937 Rygoje. Tada į nugalėtojus nelaukiant iškopė Lietuvos rinktinė, po dviejų metų pakartojusi savo pergalę trečioje Europos krepšinio pirmenybėse Kaune. Po to karas subraukė programą, ir pirmenybės atgavintos tik 1946 Ženevoje. Tada laimėjo Čekoslovakija. Penktąsias pirmenybes 1947 Prahoje laimėjo Sovietų Sąjunga, kuriai talkino keturi lietuviai žaidikai: Butautas, Kulakauskas, Lagunavičius ir Petkevičius. Nuo 1947 pirmenybės vykdomos kas dveji metai.

Šiomet, birželio 5 - 16, Vakarų Vokietijoje praves 24-tosios Europos vyrų krepšinio pirmenybės. Iš pradžių dvylika rinktininių dvejoje grupėse turėjo atrankines varžybas Karlsruheje ir Leverkusenuose, po to baigminiai žaidimai Stuttgarte.

Sovietų Sąjungos rinktinėje (12 žaidikų) šiemet keturi lietuviai, vienas latvis (Valteris) ir estas Endenas. Visi keturi lietuviai priklauso prie Kauno Žalgirio, kuris šiemet laimėjo SS pirmenybes: Valdemaras Chomičius, gimęs 1959 Kaune, ūgis 1,88 m, Sergejus Jovaiša, gimęs 1954 Anykščiūose, ūgis 1,96 m, Rimas Kurtinaitis, gimęs 1960 Kaune, ūgis 1,96, Arvydas Sabonis, gimęs 1964 Kaune, ūgis 2,17. Beje, teigiama, kad Sabonis vis dar auga, dėl to Lietuvos spaudoje kai kada rašoma "apie 2,20 m"...

Kaip sekėsi tiems šešiams pa-

Birželio trėmimų minėjime Kultūros Zidinyje invokacija skaito T.S.V. L. Andriekus, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas. Nuotr. Tėv. Pr. Giedgaudo, OFM

Sportinis laiškas iš Stuttgarto

KETURI LIETUVIAI EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBĖSE 1985

baltiečiams SS krepšinio rinktinėje? SS penketukas atrankinėse varžybose Karlsruhe nugalėjo Prancūziją 118 - 103, Rumuniją 100-85, Jugoslaviją 105 - 97, pralaimėjo Ispanijai 92- 99 ir įveikė Lenkiją 122 - 99. Be SS, į baigminius žaidimus pateko Jugoslavija, Ispanija ir Prancūzija. Kitos grupės atrankinėse varžybose Leverkusen pirmąsias keturias vietas užėmė: Italija, Vakarų Vokietija, Bulgarija ir Čekoslovakija.

Pirmenybių ketvirtbaigmėje Čekoslovakija pateikė staigmeną, nes nugalėjo vieną iš favoritų Jugoslaviją 102 - 91, be to, Ispanija įveikė Vakarų Vokietiją 98 - 83, Italija laimėjo prieš Prancūziją 97 - 71 ir SS nugalėjo Bulgariją 104 - 86. Pusiaubaigmėje Čekoslovakija vis dar pergalių žygyje, nes parklūpė dar vieną favoritą Ispaniją 98-95, o SS laimėjo prieš Italiją 112 - 96.

Tokiu būdu į baigmę pateko Čekoslovakija ir SS.

Tarybinė rinktinė, 1983 Europos krepšinio pirmenybėse Prancūzijoje užėmusi tik trečią vietą — po meisterio Italijos ir vicemeisterio Ispanijos — be to, nedalyvavusi olimpinuose žaidimuose Los Angeles, kovojo už prarastas pozicijas. Čekoslovakija, laimingai išnirusi į baigmę, turėjo bent penkis žaidikus, kurie buvo perkopę 30 metų ribą, bet dar pakankamai kovingi. Net ir paskutinėse rungtynėse, prieš SS, jie lengvai nepasidavė, pirmam kėliny dažnai lipo priešininkui ant kulnų, taškų skirtumą sugebėdavo išdildyti iki dviejų ar trijų taškų. Pirmą kėlinį SS laimėjo 54 - 47.

Po pertraukos SS atsipulė iki 73 - 55, Čekoslovakijos vete-ranai dar spustelėjo iki 62 - 75, bet po to atrodė, iššaudė savo paraką... Liko žaisti 7 minutes. SS Chomičiaus metimu vedė 96 - 74, Sabonis pridėjo 2 taškus, ir pasekmė 98-77. Maža lietuvių žiūrovų grupė, susėdusi sekcijoje A, tada šaukė: "Šimtą, šimtą!". Reikėjo tik užsimerkti ir galvoti, kad esi Kauno halėje...

Rungtynės baigėsi SS naudai 120 - 89. Tuo būdu SS keturioliktą kartą Europos krepšinio meistras. Baigminių rungtynių pergalės taškai: Valtenis 27, Kurtinaitis 24, Sabonis 23, Volkovas 18, Chomičius 10, Jovaiša 6, Tichonenka 6, Belostenas 4, Endenas 2.

Trečią vietą užėmė Italija, nugalėjusi Ispaniją 102-90.

Europos krepšinio pirmenybių leidinyje kartą minima Lietuva ir lietuviai. Išvardyti visi ligšioliniai meistreriai ir čia suspindi Lietuva. Pažymėta, kad iki šiol Europos krepšinio pirmenybes laimėjo tik aštuonios valstybės, tarp jų du kartus Lietuva.

Atskira apybraiža skiriama geriausiam SS žaidikui — vidurio puolikui Sabonui. Apybraiža parašyta trimis kalbomis: vokiškai, prancūziškai ir angliškai. Pažymėta, kad Sabonis galėtų žaisti bet kuriame JAV profesionalų penketuke. Daug apie Sabonį rašė ir Vakarų Europos spauda. Antai Vakarų Vokietijos dienraštis Stuttgarter Zeitung pacitavo iš Lietuvos atvykusio žurnalisto Saliarono Vaintraubo sakinį, kad "toks krepšininkas,

kaip Sabonis, gimsta tik kartą per šimtą metų...".

O dabar duoklė statistikos smaguriautojams. Naujasis meistras SS per 8 rungtynes surinko 873 taškus. Lietuvių duoklė: Sabonis 160, Kurtinaitis 124, Chomičius 87, Jovaiša 54 tšk. Sėkmingiausiai baudas metė Chomičius 29 (iš 31), Kurtinaitis — 21 (27), Jovaiša 14 (18), Sabonis 16 (22). Ilgiausiai žaidė Kurtinaitis — iš viso 206 minutes, toliau: Sabonis 195, Chomičius 152, Jovaiša 142 minutes.

Beje, latvis Valteris pirmenybėse įmetė 131 tašką, žaidė 224 minutes, o estas Endenas įmetė 28 taškus, žaidė 70 minučių.

Pirmenybėse dalyvavo 144 žaidikai, iš jų 73 buvo dviejų metrų ūgio. Aukščiausias vokietis Behnke — 2,21 m, po to Tichonenka (SS) — 2,20, bet jie ne daug žaidė. Atėjo laikas tiems, kurie ir aukšti, ir vikrūs, pavyzdžiui, Sabonis... Iš komandų, SS aukščiausia — jos vidurkis 2,037 m. Antroji vietoj Vakarų Vokietija — 2,020 m.

Kaip įprasta, pirmenybėse išrinkta vadinama žvaigždžių rinktinė: D. Petrovič (Jugoslavija), latvis Valtenis (SS) Schrempf (Vakarų Vokietija), Martin (Ispanija), lietuvius Sabonis (SS).

1985 Europos krepšinio pirmenybes Vakarų Vokietijoje stebėjo daugiau žiūrovų, nei laukta. Šiek tiek nuvylė Jugoslavija, Ispanija ir Italija, pradiugino Čekoslovakija ir Vakarų Vokietija, kuri iš Amerikos buvo pasikvietusi keletą žaidikų, kaip 1937 ir 1939 Lietuva. Lietuvai tada buvo šiek tiek dienos, o Vakarų Vokietija su savo amerikiečiais milžiniais šiemet užėmė penktą vietą ir džiūgavo.

Kęstutis Čerkelūnas

POETAS ANTANAS BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,
Giedu senųjų žodelius..."

(Iš A. Baranausko "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla —
kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

Ne taip skamba akmenėliai
Patkavom daužyti,
Kaip vaitoja mūsų broliai
Šiaurėn nuvaryti.

Ne taip staugia platus plentas
Gniaužtas dilizonais,
Kaip vaitoja mūsų žmonės
Po svetimais ponais.

Ne taip puola drėgnas rūkas
Kai dienele švinta,
Kaip gausingai mūsų brolių
Ašarėlės krinta.

Mielas Dieve! Tarnams Tavo
Duok šventą kantrybę,
Ir po kančias ant šio svieto
Duok dangaus linksmybę!

Sudiev, tėveliai
Savo kelionės ciklą baigia nuo-
sirdžiu atsiveikiniu su namiš-
kais. Atsiveikimas pilnas namų
ilgesio, Lietuvos meilės, pa-
sivedimo Dievo valiai.

Poetas rašo:
Dabar tėveliai, dabar
broleliai,
Priimkit runkų ir akių sunkų
Su gromata Antano!

Iš šių giesmelių pažinot kelią,
Kurio stūnus važiuo,
Ir čia sudėjo, ką tik regėjo
Ir jautė širdy savo.

Ir kur šiandieną sveikas
gyvena,

Ir ką per dienas veikia,
Ir kas jam mėgia, ir kas jį
slėgia,
Ir ko jo dašiai reikia.

Žodžiais malonės Lietuvos
žmonės
Po truputį bara — baudžia,
Truputį pabaręs žodį ištaręs
Ir vėl į širdį glaudžia.

Širdžia ir dašia ir malda trāšia
Su jais kasdien dalijas,
Visus vadina, vienybėn pina
Po apieka Marijos.

Ir jei reikėtų, Dievas norėtų —
Ir kaklo negailėtų,
Kad tik brangiausių Lietuvą
mieliausių
Dievo lockoj regėtų.

Sudiev tėveliai, sudiev
broleliai,
Sudiev sesiulės mano!
Prašyk Dievą dangišku pievų
Dėl savojo Antano.

Dievo malonės, dvasios
storonės,
Sveikatos ir stiprybės,
Viduj sunkumų ir prispaudimų
Žemumo ir kantrybės.

Sutinikame čia eilę barbariz-
mų, kurie, nutildami nuo mūsų
epochos, darosi nebesuprantami
arba tik spėjami. Kad būtų
aiškiau; patikslinkime barba-
rizmus: gromata — laiškas, dū-
šia — siela, apieka — globa,
locka — malonė, storonė — pa-
stangos.

Iš tų suminėtu žodžių gal tik
gromatėlė dabar suprantama,
gal dūšia, o visa kita jau labai
tolima.

Atkreipkime dėmesį ir į jo
kalbą. Ji tarmiška, — vartoja
runkų vietoj ranką, sunkų vietoj
sunką. Tarmiškai vartoja ir žodį
mėgti. Dabar rašytume — mėgst-
ta, o jis rašo mėgia. Vietoj
truputį — sako trupūtį. Nusize-
minimą vadina žemumu.

"Malda trāšia". Trāšia — kilęs
iš žodžio trūsti, šiuo atveju
reiškia malda uolia, malda nuo-
latine.

Visa tai praskamba pro mus
kaip senos kantičkinės giesmės,
praeina kaip tie rūpintojėliai,
sukurti liaudies menininkų. Jie
gal grubiai nutašyti, bet jie pa-
traukia savo religine dvasia, sa-
vo mistika.

"Kelonės Peterburgan" likimas
"Anykščių šilelį" lengvai surasi
ir paskaitysi, bet su "Kelio-
ne į Peterburgą" turėsi vargą.
Reikės keliauti per eilę knygų,
atversti senų laikraščių bei žur-
nalų kompleksus.

Poetas Baranauskas buvo ro-
mantikas. Jam buvo svarbu pa-
rašyti, išdainuoti ir atiduoti
žmonėm, o paskui — tegu taip
ir lieka. "Anykščių šilelį" jis są-
moningai atidavė Laurynui
Ivinskiui išspausdinti jo re-
daguojamuose ir leidžiamuo-
se kalendoriuose. Parinko ir sla-
pyvardį sau. Poema iš karto
jam suteikė didelį garšą. "Anykš-

čių šilelį" išspausdino 1861 me-
tais, t.y. prieš 1863 metų suki-
limą.

"Kelonės Peterburgan" dai-
nos — Sudiev, Lietuva, Nu Lie-
tuvu, nu Dauguva, Oi su malda
dūšiai saldu — keliavo per žmo-
nės, per keliasdešimt metų gai-
vino prislėgtos tautos tautinius
jausmus. Poemoje griežtai pasi-
sakyta prieš caristinės Rusijos
priespaudą. Baranauskas vėliau
slėpė tai, kad jis parašė. Jam
gyvam esant, poemos dainelės
buvo paskelbtos "Apžvalgoje."

Ir tos dainelės, tos ištraukos
daug davė visam lietuvių tauti-
niam atgimimui — "aušrinin-
kams" ir padarė lemiamos įta-
kos Maironiui. Baranausko pa-
triotinės dainos nuteikė jaunąjį
poetą Maironį savo gyvenimą
skirti Lietuvai ir savo poezija
atidengti dar gražesnę Lietuvos
praetį, dar labiau išryškinti Lie-
tuvių tautos kelius, jos laisvės
troškimą. Amerikoje visa "Kelio-
ne" buvo išspausdinta 1889 m.
"Vienybėje Lietuvninkų."

Namiškiai išsaugojo jo "Ke-
lionę Peterburgan". Padaryta
ir nuorašų. Baranauskui mirus,
jo rankraščius telkė Lietuvių
Mokslo draugija Vilniuje. My-
kolas Biržiška jau 1908 "Vil-
niaus Žiniose" aprašė šios "Ke-
lionės" likimą. Seinuose 1912
buvo išleisti Baranausko raštai,
ten buvo įdėta ir jo "Kelonė
Peterburgan".

1924 Mykolas Biržiška paren-
gė ir išleido dvi knygas apie

Baranauską: "Iš Barono poezi-
jos", antra — "Barono gyvenim-
as ir raštai". Pirmoje knygoje
beveik ištaisai perspausdino
"Kelonę Peterburgan".

Tai gana sunkiai randami lei-
diniai. Šiam reikalui juos parū-
pino dr. Kazys Pemkus, kuris gy-
vena netoli Chicagos ir turi la-
bai didelę lituanistinę biblioteką.
Jis atsiuntė šių knygų
zirakines kopijas. Nuoširdžiai
dėkojame dr. K. Pemkui už
lituanistinio reikalo supratimą.

"Kelonė Peterburgan" įstrigo
ir Lietuvoje. 1970 Vilniuje iš-
leisti du stambūs Baranausko
rašų tomai. Paruošė Regina
Mikšytė. Ten nėra "Kelonės Pe-
terburgan". Lengva suprasti,
kodėl šios poemos neįdėjo, —
jos posmai per daug pilni re-
voliucijos. Dar ir šiandien te-
bėra aktualus skambančių ak-
menėlių vaitojimas Sibiro ke-
liuose. Per daug šie posmai
kursto nacionalinį patriotizmą.

Kiek ilgiau sustojome prie
"Kelonės Peterburgan" vien dėl
to, nes ši poema daugumai be-
veik nepažįstama, gal net ne-
girdėta. Mažai žinoma ir tiems,
kurie domisi literatūra, nes ją
sunku surasti.

Kūrybingieji metai

Tai buvo patys gražiausi ir
kūrybingiausi poeto Baranaus-
ko metai.

(Bus daugiau)

WORCESTER, MASS.

Rengiama išvyka

Kennebunkport, Maine, liepos 7, sekmadienį, vyks Lietuvos Diena — gegužinė.

Ta proga keturi lietuviai pranciškonai švenčia 50 metų vienuolyno gyvenimo ir 45 metų kunigystės sukaktis. 11:45 val. ryto vysk. Paulius Baltakis, OFM, aukos koncelebracines mišias ir pasakys pamokslą. Po mišių pietūs ir programa.

Iš Worcesterio organizuojamas autobusas. Iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios autobusų aikštės autobusas išvyks 8:30 val. ryto punktualiai. Iš Kennebunkport į Worcesterį išvažiuos 5:30 val. popiet.

Kelionė autobusu vienam asmeniui kainuoja 15 dol., įskaitant įėjimą į gegužinę. Informacijas teikia ir registraciją priima Janina ir Juozas Miliuskai 755-1894, M. Lapinskienė

Poetas Leonas Lėtas, turėdamas daugiau talentų, būtent labai mėgstas dainą, pirmiausiai prisiminė amžino atminimo dr. Izidorij Alj, su kuriuo dainuodavo kvartete. Jo prisiminimui paprašė dalyvius atsistoti tylos minutei. Apie save kalbėjo kukliai.

Trečias renginys — tai tradiciją įgavę velykiniai pusryčiai, kurie yra rengiami jau keleri metai iš eilės Verbu sekmadienį. Žmonių dalyvavo daug.

Programa buvo religinė, pritaikyta Verbu sekmadieniui. Programai vadovavo S. Alienė. Sveikinimo žodį tarė E. Šliogerienė, pabrėždama, kad Lietuvoje mūsų tautiečiai neturi šių malonumų, net margutis neturi teisės viešai pasirodyti ant Velykų stalo.

Programos vedėja pakvietė kleboną kun. J. Matutį sukalbėti Velykų pusryčiams pritaikytą maldą. Vėliau vedėja pakvietė dr. A. Stankaitį pakalbėti apie Verbu sekmadienio papročius Lietuvoje. Jis kalbėjo daugiausia apie savo gimtinės papročius, neretai įpindamas ir humoro. Pabaigai Ignas Simonaitis paskaitė du eilėraščius: J. Augustaities - Vaičiūniūnės "Šv. Kazimiero malda" ir Jono Aisčio "Malda".

Buvo galima įsigyti S. Špauksienės gražiai išmargintų margučių.

Balandžio 13 žmonės rinkosi į Šv. Andriejaus salę, kur L.M.K.F. Hartfordo klubas surengė Pavasario pokylį su programa ir šokiais. Programos vedėja ir vėl Sofija Alienė. Ji labai gražiai vadovavo šio vakaro programai. Programą atliko humoristas aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko ir muziko J. Petkaičio vadovaujamas kvartetas "Vytis", kuris atsikūrė naujoje sudėtyje. Tiek humoristas, tiek "Vyties" kvartetas klausytojus atitolino nuo kasdienybės rūpesčių ir pora valandėlių prabėgo labai greitai pakilioje nuotaikoje.

Vos porai savačią praslinkus klubas ir vėl ėmėsi darbo. Šį kartą surengė meno parodą, kuri įvyko gegužės 4 - 5. Švč. Trejybės parapijos salėje, Hartforde. Parodoje dalyvavo šie dailininkai: M. Žukauskienė, Viktoras Liaukus, Saulė Radziulytė-Ruby, Jurgita Koviene, fotografas-mėgėjas Janas Kova. Parodą aplankė per 100 žmonių. Parodota keletas paveikslų. Paveiksai buvo skoningai išdėstyti. Visuomenė džiaugėsi, turėdama progos pasigrožėti menu, bei įsigyti paveikslų.

L.M.K.F. Hartfordo klubas metinę veiklą užbaigė narių susirinkimu gegužės 31. Atitinkamai paskirstytas pelnas šalpos reikalingimui institutui ir pasiūsta L.M.K.F. centrui.

L.M.K.F. Hartfordo klubas dėkingas A. Seimininkienei už loterijai padovanotą paveikslą, ruošiant Pavasario pokylį, taip pat lietuviškai visuomenei, mus rėmusiai ir visiem, kurie bent kuo prisidėjo prie mūsų metinės veiklos. Visiem geros valios lietuviams linkime giedros vasaros. E.S.

754-6307, K. Česna 753-8780, E. Alavošienė 755-2252.

Bus gera proga sustiprėti dvasiškai, praleisti dieną lietuvių pranciškonų mieloj sodyboj, atsigaiivinti netoli ošiančiomis Atlanto bangomis.

Mirė kun. B. Uždavinis

Gegužės 19, sekmadienį, nuėję į Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčią išklausti mišių, iš klebono išgirdome liūdną žinią, kad tą rytą Chicagoj mirė kun. B. Uždavinis, MIC, kuris devynerius metus tarnavo šios parapijos tikintiesiems.

Nors kun. B. Uždavinis gimė Hyde Park, Mass., lankė Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą. Ją baigęs, įstojo į Junior aukštesniąją ir Classical aukštesniąją mokyklą, taip pat Worcesterį.

1941 baigė Marianopolio kolegiją ir įstojo į marijonų novicijatą. Filosofiją ir teologiją studijavo Marijonų seminarijoje Clarendon Hills, Ill. 1947 gegužės 18 jį vysk. Bernardas J. Sheil Quingley kunigų seminarijos koplyčioje išventino kunigu.

Jaunas kunigas ėjo įvairias pareigas, kurias jam skyrė viršūninkai. 1975 rudenį kun. Benjamins sugrįžo į Worcesterį vikaro pareigom. Šioje bažnyčioje jis buvo krikščytas, priėmė pirmąją komuniją, sutvirtinimo sakramentą, aukojo pirmąsias mišias.

Motinos diena

Gegužės 12, sekmadienį, prisimintos motinos. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10 val. ryto ALRK Moterų Sąjungos 5-tos kuopos užprašytas mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. A. Miciūnas, MIC. Sąjungietės dalyvavo organizuotai su vėliava. Įspūdingai giedoję parapijos vyrų choras, vadovaujamas vargonininkės O. Keršytės.

Parapijos salėje LB apylinkės valdybos iniciatyva įvyko motinų pagerbimas, programėlė ir Lietuvių Labdaros Dr-jos vadovybės suruošti pusryčiai (visiems dalyviams nemokamai).

Motinų pagerbimą pradėjo LB apyl. pirm. St. Rudys. Meininę programą atliko šeštadieninės mokyklos visi mokiniai, paruošti mokytojos E. Rudienės ir vedėjo mokytojo St. Rudžio.

Pavasario koncertas

Maironio Parko didžiojoje salėje gegužės 18 įvyko Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pavasarinis koncertas. Svečių buvo net iš Bostono, Providence, Lawrence, Brocktono. Visus trumpu žodžiu pasveikino Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. A. Zenkus.

Tolimesnei programai vadovavo inž. E. Meilus, Jr. Koncerto programą atliko Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišrus choras iš Brocktono. Choro dirigentas — muz. V. Rastonis, akompaniatorė — M. Crowley. Koncerto repertuarą sudarė 10 lietuvių kompozitorių dainių. Po gausių plojimų dar vieną dainą pridėjo.

Brocktono lietuviai tikrai gali didžiulius ir džiaugtis turėdami tokį puikų chorą, kuris yra retenybė šiais laikais mūsų kolonijose. Chorą sudaro apie 40 asmenų, gražiabalsių moterų daugiau nei vyrų.

Po koncerto vyko vaišės, kurias visiem paruošė sesės šaulės, įdėjusios daug darbo. Vyriausia šeimininkė — V. Alytienė. Po vaišių vyko šokiai.

Kelaujanti Marijos statula

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčią gegužės 25, šeštadienį, aplankė per pasaulį keliaujanti Fatimoje apsišiekusios Dievo Motinos Marijos statula.

Ant neštuvų buvo nešama keturių pėdų dydžio medinė Marijos statula. Ją lydėjo procesija, kurioje dalyvavo Šv. Kazimiero mokyklos mokiniai, kazimierietės seselės, marijonų klierikai iš Marianopolio, kleb. kun. A. Miciūnas, MIC, lektorius, komentatorius ir Marijos statulos

palydovas Louis Kaczmarek.

Klebonas perskaitė specialią maldą, vadovavo rožančiui kurį sukalbėjo visa bažnyčia. Įspūdingai kalbėjo ir Marijos statulos palydovas, su statula apkeliaugęs beveik visą pasaulį. Jis priminė Marijos pageidavimus, išreikštus Fatimos vaikui.

Klebonui suteikus palaiminimą Švč. Sakramentu, buvo aukojamos mišios.

J.M.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Vasaros metu sekmadieniais Šv. Alfonso bažnyčioje mišios aukojamos 7, 8:30 (lietuviškai), 10 ir 11:30 val. ryto. Visos mišios skaitytos. Dainos choras gieda per lietuviškas mišias kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį. Į gražią ir vėsinamą bažnyčią ateina ir daug kitataučių bei turistų.

Remontas vyksta Šv. Alfonso parapijos salėje. Dažomi kambariai, taisomas stogas.

Prel. Liudviko Mendelio mirties sukaktis bus liepos 15. Jau trys metai kaip prelatas paliko šį pasaulį. Jo mirties sukaktis bus prisiminta liepos 14, sekmadienį, per lietuviškas pamaldas 8:30 val. ryto. Giedos Dainos choras.

Stebuklingo medalikėlio pamaldos Šv. Alfonso bažnyčioje vyksta jau 50 metų. Įvairių tautybių žmonės dalyvauja pamaldose kiekvieną pirmadienį ir antradienį. Vidurdienio mišiose dalyvauja labai daug žmonių. Komuniją dalina 3 kunigai. Pamaldom vadovauja klebonas kun. Antanas Dranginis.

Juozas Bačanskas, vėlesnės kartos lietuvis, mirė Union Memorial ligoninėje birželio 12. Juozas per paskutinius metus sirguliavo ir kelis kartus buvo paguldytas ligoninėn. Kai sveikata leido, kaip susipratęs lietuvis dalyvavo lietuviškuose renginiuose ir Šv. Alfonso bažnyčioje lietuviškuose pamaldose. Jis buvo ištikimas Šv. Vardo draugijos narys. Su žmona Rozalija gražiai auklėjo ir augino savo šeimą, teikdamas susipratu šio lietuvių kataliko pavyzdį. Už jo sielą gedulingos mišios Šv. Alfonso bažnyčioje aukotos birželio 15. Aidas, Baltimorės kvartetas, giedojo per mišias. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko žmona Rozalija, dukros Aldona ir Bronė, sūnus Vytautas ir Algirdas, brolis Vladas, anūikai, giminės ir draugai.

Ruth Rūta Klisis, po sunkios ligos sulaukusi širdies smūgio, mirė Johns Hopkins ligoninėje birželio 16. Rūta gimė ir augo Baltimorėje. Kaip susipratusi lietuvi ji uoliai talkindavo lietuviškuose renginiuose, buvo ištikiama Šv. Alfonso parapietė ir socialietė. Gedulingos mišios už jos sielą buvo aukojamos Šv. Alfonso bažnyčioje birželio 20. Palaidota Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko brolis Pranas, anūkės, giminės ir draugai.

Jonas Obelinis

PAGARBA ČIURLIONIUI

Neseniai iš spaudos išėjo puikiai iliustruotas albumas apie M. K. Čiurlionį anglų kalba. Autorius — A. Rannit. "M.K. Čiurlionis — Lithuanian Visionary". Tai gražus namų papuošalas ir puiki dovana kitataučiam. Kaina su persiuntimu tik 26 dol.

Prof. Stasio Ylos parašyta monografija "M. K. Čiurlionis — kūrėjas ir žmogus", įrista į kietus viršelius, dar įmanoma įsigyti. Kaina su persiuntimu 16 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kur tik žmonės susirinko, Tuoj ir ieško Darbininko!

Antanas Rinkūnas (redagavo), LIETUVA IR VLIKAS. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — VLIK-o šaknys, praeitis ir dabartis. Tautos Fondo leidinys. 1984-tais, VLIK-o sukakties, metais. Spausdinta Toronte.

Informacinis leidinys apie Lietuvos kelią į nepriklausomybę, jos rezistenciją, Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, politines partijas bei jų veiklą seniau ir dabar.

Knyga turi keturias dalis. Pirmoje dalyje yra trumpa šio šimtmečio Lietuvos politinės istorijos apžvalga, be kurios būtų sunku suprasti dabartines Vliko grupes. Čia telpa ir paties Vliko kilmė. Antroji dalis skirta Vlikui, atsikūrusiam Vakarų Vokietijoje. Trečioje dalyje kalbama apie Vliką JA Valstybėse. Čia įeina ir žinios apie organizacijas, artimiausiai su Vliku dirbusias ir dirbančias. Ketvirtoje dalyje yra Vliko grupių pasisakymai apie save.

Knyga iliustruota. Gale pridėtas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto statusas, vardų rodyklė.

Knygą trejetą metų rašė ir redagavo Antanas Rinkūnas. Darbą užbaigęs, autorius mirė 1985 kovo 30. Knyga iš spaudos išėjo jau po jo mirties, nors oficialiai ir žymima pereinamųjų metų data.

ALMA MATER Nr. 4 (1979) Jubiliejiniai metai spalio - lapkritis - gruodis. Vilnius 1979. Lietuvos Pogrindžio Spauda Nr. 14. Šis Lietuvių išleistas, leidinys yra perspausdinamas be pakeitimų, tik rašomąja mašinėle parašytas tekstas buvo Vakaruose naujai perrašytas.

Šio leidinio pirmas numeris buvo išleistas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos 1982 m. Alma Mater Nr. 2 iki šiol nėra pasiekęs Vakarų.

PLB serijinis leidinys, kuriame pateikiami pilni autentiški, okupuotoje Lietuvoje leidžiami, pogrindžio spaudos tekstai. Prenumerata: 6 leidiniai — \$25.00 (JAV valiuta). Šio leidinio kaina \$6.00. Bendrai išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, 5620 s. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636 USA. Spaudė "Draugo" spaustuve, Chicago, IL 1985 m.

Šiame numeryje 4 eilėraščiai ir viena novelė, kurioje aprašomos mišrios vedybos su rusais ir kokios to pasekmės.

Yra nemažai žinių apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Mažai žinomų ir įdomių reportažinio pobūdžio detalių paduodama iš Vilniaus Universiteto jubiliejinio renginio. Nuskaita užkulisiniai to jubiliejaus įvykiai, kaip KGB ir "valdžia" buvo susirūpinusi, kad neįvyktų kokių nors nelauktų ir netikėtų išsišokimų iš studentijos pusės.

Tęsiama Ribbentropo-Molotovo sutarties dokumentacija.

Ištraukos iš knygos "Baismė be nusikaltimo" pavadintoje "Kalėdos Gulage" aprašoma baisus kalinių likimas polarinėje Stolbo saloje.

Komentuojama sportininko Vlodo Česiūno pagrobimo priežastis. Pagrobimas įvyko, kai iševijios spaudoje pasirodė neįsimintai aprašytas interviu su Vakaruose atsidūrusiu sportininku.

Trumpa kultūrinio gyvenimo Lietuvoje kronika, atspaudos iš iševijios spaudos, aprašyta, bet sovietinėje spaudoje nepaminėti, įvykiai, keletas informacijų apie kratas, apie prof. A. J. Greimo viešnagę Vilniuje ir keli satyriniai-pajuokos straipsneliai.

Atsisveikinimo žodyje sakoma, kad šis 4-sis "Alma Mater" yra paskutinis — Vilniaus Universitetui skirtas — numeris.

LMK Federacijos Hartfordo klubo valdyba. Iš k. sėdi: Jurgita Koviene — vicepirm., Eugenija Šliogerienė — pirm., stovi — Zita Dapkienė — izd., Dangira Budrienė — sekret., Rasa Kapeckienė — ryšininkė, trūksta Sofijos Alienės, narės visuomeniniam reikalui.

Hartforde gegužės 4 - 5 LMK Federacijos Hartfordo klubas surengė dailės parodą. Nuotraukoje klubo valdyba su dailininkais. Iš k. sėdi: Jurgita Koviene — dailininkė, Viktoras Liaukus — dail., Marija Žukauskienė — dail., Eugenija Šliogerienė — klubo pirmininkė, Dangira Budrienė — sekretorė, Jonas Kova — mėgėjas fotografas, Rasa Kapeckienė — ryšininkė, Zita Dapkienė — izdininkė, trūksta Sofijos Alienės.

HARTFORD, CONN.

L.M.K. Federacijos Hartfordo klubo metinė veiklos apžvalga

L.M.K. Federacijos Hartfordo klubas savo veiklos sezoną paprastai užbaigia gegužės pabaigoje ar birželio pradžioje. Išsiskiriama vasaros atostogom su ryžtu, kad pasisėmėme dvasinių ir fizinių jėgų vėl rudenį sugrįžti ir tęsti organizacinį darbą. Pažvelgus atgal matoma kaip entuziastingai Hartfordo klubas dirbo per 1984 rudenio ir 1985 žiemos bei pavasario laikotarpius. Visa tam daug įtakos turėjo darbšti ir pasižventusi valdyba, kuriai nuosirdžiai pritarė ir darbais rėmė visos L.M.K.F. Hartfordo klubo narės.

Pradedant veiklos metus, 1984 rugsėjo susirinkimas nutarė įsteigti net dramos ratelį, kuris būtų šio klubo globojamas. Buvo įdėta nemaža pastangų tam daugiausia laiko paaukojo pirm. E. Šliogerienė. Gaila, kad nebuvo pakankami pasivėntusių scenos mėgėjų, ir šios vertingos idėjos turėjo pasišalinti nuo gimdyvės rankų. Norėtųsi tikėti, kad netolimoje ateityje tie patys scenos mėgėjai imsis ryžto tą gražų idealą įgyvendinti.

1984 lapkričio pabaigoje buvo surengtas lietuviškų daiktų išpardavimas. Visos šios vertingos

gėrybės buvo sunkiai atvežtos iš Lietuvos. Turėta daug gintaro, tautiniai motyvai juostų, lino staltiesių, rankšluosčių, tautinių kostiumėlių, medžio drožinių su gražiais lietuviškais ornamentais bei šūkiomis. Buvo malonu stebėti, kuomet mūsų tautiečiai su gilia pagarba stebėjo, kiti pirkto tuos pat sunkiai į šią planetos pusę patekusius lietuviškus eksponatus.

Kitas L.M.K.F. Hartfordo klubo renginys — tai laureato Leono Lėto pagerbimas. Šis pagerbimas buvo suruoštas kartu su Lietuvių Bendruomenė gruodžio 9. Programa buvo trumpa. Sveikinimo žodžius tarė Hartfordo LB apylinkės pirm. Ignas Budrys, kuris pasidžiaugė Hartfordo apylinkėje gyvenančiu talentingu tautiečiu ir jo pasiektais laimėjimais.

L.M.K.F. Hartfordo klubo vardu sveikino šio klubo pirm. E. Šliogerienė. Pradžiai perskaitė iš premiją laimėjusios poezijos knygos "Trakas" titulinį eilėraščių.

Iš premijuotos poezijos knygos "Trakas" eilėraščius skaitė Ramona Liaukutė, gabi literatūros studentė. Programos pabaigai buvo pakviestas Ignas Simonaitis, kuris meniškai paskaitė irgi keletą eilėraščių.

ISPŪDINGA CALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENA

Paprastai parapiją suprantame kaip tikinčiųjų junginį, aprūpinantį jų dvasinius reikalus, vadovaujant kunigui. Taip yra gyvenant normaliose sąlygose. Bet mūsų išeivija, kurdama lietuviškas parapijas ir statydama bažnyčias, norėjo turėti ir tai, kas jiems primintų paliktą tėvynę — lietuviškas tradicijas, tautinę dvasią. Ir šiuo metu daugelyje lietuviškų parapijų ta kryptimi stengiamasi eiti, nes kitaip netektų prasmės tų parapijų egzistavimas. Matome, kad ir šiuo metu Lietuvoje religinis gyvenimas yra surištas su tautiniu, nes čia glūdi tautos stiprybė.

Šv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste, nors būdama viena iš jauniausių Amerikoje, nuo pat pradžių tas gražias tradicijas ugdo, būdama ne tik katalikybės, bet ir lietuviybės atrama. Vienas iš tokių gražių užmojų yra kasmet rengiamos Lietuvių dienos. Šiais metais birželio 16 jau buvo 32-oji Lietuvių diena. Pradėta iškilmingomis mišiomis Šv. Kazimiero par. bažnyčioje, koncelebruojant kleb. kun. dr. A. Olšauskui, prel. dr. V. Bartuškai ir prel. dr. P. Celiešui. Gražiai giedojo choras ir solistai, vargonuojant komp. B. Budriūnui. Pamokslė prel. Celiešius išreiškė viltį, kad tauta, pergyvenusi sunkumus, sulauksianti viltingos ateities.

Tolimesnė programa vyko John Marshall mokyklos auditorijoje. Ją pradėjo trumpu įvadu žodžiu parap. komiteto vardu J. Dženkaitis, pakviesdamas programos vadovu aktorį A. Žemaitį, o sugiedoti JAV himną solistą A. Polikaitį. Tada į visus prabilo gen. konsulas V. Čekanauskas, pasveikindamas ir pasidžiaugdamas, kad gražios lietuviškos tradicijos yra tęsiamos.

Meninėje dalyje buvo pantomimiko P. Rajecko programa, kurioje jis judesiu ir veidu išraišką pavaizdavo kelių dalykių, ypač charakteringą buvo kelionė

į Lietuvą. Atrodo kaip nebylys filmas, bet daug pasakantis. Daugeliui tai buvo pirmą kartą matyta, todėl buvo didelis pajėvairinimas.

Vokalinės muzikos mėgėjai turėjo progos pasigėrėti duetais, trio, kvartetu ir Dainos mėgėjų choro, susidedančio iš 40 asmenų, dainomis. Pradėta buvo kompozitoriaus A. Jurgučio specialiai sukurta šiai progai Malda (žodžiai A. Balašaitienės), o toliau atlikti kūrinių komp. S. Sodeikos, S. Šimkaus, J. Gruodžio ir A. Jurgučio "Pro tūkstančius metų" (iš operos "Emilija Platerytė"). Dar girdėjome duetus: R. Dabšys ir S. Pautienienė (Nesek sau rožės prie kasų, komp. V. Paulausko), R. Ringytė Hopkins ir V. Dūda (ištrauka iš A. Jurgučio operės "Pamario pasaka"), B. Dabšienė-Vizgirdienė ir A. Pavasaris (ištrauka iš A. Jurgučio veikalo "Emilija Platerytė"). Buvo ir trio — B. Dabšienė-Vizgirdienė, A. Pavasaris ir A. Polikaitis, atliko ištrauką iš operos "Emilija Platerytė". Pagaliau mišrus kvartetas — S. Pautienienė, R. Ringytė-Hopkins, E. Jarašūnas ir R. Dabšys — sudainavo "Kur ošia pušys (komp. A. Jurgučio) ir vyrų kvartetas — E. Jarašūnas, B. Seliukas, A. Polikaitis ir R. Dabšys — valsa iš muzikinio, veikalo "Čičinskis" (komp. A. Jurgutis) ir liaudies dainą "Suskyniau skynimą" (Z. Zdanaius). Choriui dirigavo komp. A. Jurgutis, akomponavo R. Sigudirskis. Garso operatorius buvo V. Gilyš.

Programa baigta klebono kun. dr. A. Olšausko padėkos žodžiu, visiems sugiedojus Lietuvos himną. Parapijos mokyklos patalpose, kaip ir kiekvienais metais vyko meno paroda. Dail. J. Andrašūnas ir O. Paškevičienė buvo išstatę savo tapybos darbus, o J. Šlapelytė — tautinius motyvais audinius, juostas, tautinius drabužius ir lėles.

lg. M.

LB Clevelando apylinkės naujai perrinkta valdyba. Iš k. sėdi: V. Žiedonienė — sekr. ir sporto reik., A. Miškinienė — vicepirm. ir švietimo reikalams, B. Vedegenė — narė, R. Vyšnionytė — jaunimo reikalams, stovi V. Bacevičius — socialiniam reikalams, J. Gudėnas — kultūros reikalams, V. Čyvas — pirmininkas, V. Čeičys — išdininkas. Nuotr. V. Bacevičiaus

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS (LIETUVĀ):

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,
3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,467.00
Iš Montrealio \$1,835.00 Kanadiškais

(MIEGANT DVIEM KAMBARYJE), ĮSKAITANT VISAS SUSISIEKIMO IŠLAIDAS, VIEŠBUČIUS (PRESIDENTI HOTEL—HELSINKYJE), MAISTĄ, OPEROS, TEATRO, ARBA BALETO BILIETUS, ĮVAIRIAS EKSKURSIJAS IR DAUG KITŲ PRIEDŲ.

TARPININKAUJAME NUPERKANT AUTOMOBILIUS, KOOPERATINIUS BUTUS, BEI SUTVARKANT DOKUMENTUS IŠKVIETIMAMS, TOLIMESNĖM INFORMACIJOM IR VISAIŠ KELIONIŲ REIKALAMS PRASOME KREIPTIS Į:

G.T. INTERNATIONAL, INC.

P.O. Box 29163

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 ARBA

471-1702

SKRENDAME ERDVIAIS FINNAI
LĒKTUVAIS

Kultūros Židinyje birželio 16 paminėta didieji birželio trėmimai į Sibirą. Dainuoja N.Y. City operos solistas Craig Nim, pianu palydi pianistas William Smiddy. Nuotr. P. Bivainio

LIETUVIŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Liepos 28 Rytų pakraščio lietuviai vėl renkasi susitikti ir pabendrauti jaukioje Nekaltai Pradėtos Marijos Seserų sodyboje Putname, Conn. Ši tradicinė šventė yra ne vien tikta progą pareikšti mūsų solidarumą su Seserų krikščioniška ir lietuviška misija, bet ir patiem pasidžiaugti lietuviškoms tradicijoms, susitikti su pažįstamais ir draugais, pasivaišinti skaniais lietuviškais valgiais, na, ir netgi laimėti vertingų dovanų!

Šiais metais ši šventė yra ypatinga dėl kelių priežasčių. Pirmiausia, dabar rengiamės švęsti Lietuvos krikšto jubiliejų. Šis

LIETUVIAI

YALE

UNIVERSITETE

Šį pavasarį Yale universitete doktoratas buvo suteiktas Tomui Venclovai, magistro laipsnis Danguolei Špakevičiūtei ir bakalaurui laipsnis Linui Simonaičiui.

Nuo rudens Yale universitete dėstys dr. Tomas Venclova, doktorato sieks Raimundas Bandžiulis, kolegines studijas tęs Milda Simonaitytė (Lino Simonaičio sesuo) ir pradės studijuoti Vaiva Vaišnytė. Pažymėtina, kad Vaivos Vaišnytės brolis Gintaras Yale universitetą bakalauru laipsniu užbaigė prieš dvejus metus ir anksčiau šiame universitete doktoratą gavė motina Elona Marijošiūtė-Vaišniene. Tėvas, dr. Rimas Vaišnys, taip pat baigęs Yale, Yale universitete profesoriauja nuo 1959.

Yale universitete doktoratus taip pat yra įsigiję Juozas Kazickas, Nijolė Kudirkaitė, Algirdas Gruodis, Romas Mišūnas, medicinos daktaro specialybę — Edvardas Kaminskas. Magistro laipsnius čia pelnė Lijolė Židonytė, Jūratė Šaltenytė, Arvydas Vaišnyas (Rimo Vaišnio pusbrolis), Juozas Kazlas (Romo Mišūno pusbrolis), Vaiva Vėbraiūtė (Lijolės Židonytės seserė-čia), Vytautas Ruginis. Bakalauru laipsniu Yale yra baigus Devenytė.

Yale yra dirbę Paulius Jasiukonis, dr. Elona Vaišniene, ilgus metus bibliotekoj dirbo Salomėja Valiukienė.

Šiuo metu Yale administracijoj dirba dr. Jonas Zdanys, taip pat baigęs Yale.

A.E.

— Šv. Kazimiero seserys, dirbančios Argentinoje, išrinko viceprovincijole ses. Joyce Dopkinaitę, jos padėjėja ir pirmą tarėja ses. Nildą Varauskaitę, antrą tarėja ses. Jeanne Mocijūnaite, sekretore ses. Mariją Bartetich ir ekonomė ses. Estelle Risso. Naujai vadovybei viceprovincijoje rinkti buvo suvažiavusios seserys iš Avellanedos, Rosario ir Cordobos.

įvykis tampriai suriša mūsų kilmę su priklausymu prie Kristaus Bažnyčios. Iš tikro, argi Lietuvos krikštas prieš 600 metų nebuvo mūsų tautos istorijoje vienas lemtingiausių įvykių?

Argi dabar pavergtoje tėvynėje Kristaus sekėjai nėra patys ryžtingiausi žmogaus orumo ir jo teisių gynėjai, kurie nekovoja dėl privilegijų ir asmeninės naudos, kaip daro tūli žmogiškumo išdavikais tapę Lietuvos bedieviai, už Judo sidabrinius pardavę savo sąžinę?

Argi ne LKB kronika iškėlė lietuvių laisvės ilgesį visame pasaulyje? Todėl, besirengiant minėti šį jubiliejų, mums dera jungti savo kilmę su Evangelijos dvasia ir pasimokyti jos skelbiamą meilę pagrįstos tolerancijos, atlaidumo ir tarpusavio susipratimo.

Vargu, ar kur kitur šios savybės yra labiau ryškios, negu Putname Seserų veikloje. Jų, palyginti, nedidelio būrelio labai didelio darbo sėkmė remiasi jų tolerancija ir meile visiems, vis tiek kokį jie yra pažiūrų ir nuomonių. Ši Seserų nuotaika persunkia ne tik šios šventės gau-

sius talkininkus, bet ir svečius. Todėl atvažiuokime į šią šventę su šeimom ir pamatysime, kad parsivešime namo pagausėjusią tarpusavio meilę. Atvažiuokime pabendrauti, ir geriau galėsime pasimokyti iš savo Tėvynės didvyrių, kaip jungti Kristaus mokslą su savo istorija.

Antra šių metų šventės svarbumo priežastis yra mūsų Bažnyčios raginimas aukoti pasaulį ir jo teities netikrumą Dievo Motinai Marijai. Šis raginimas yra tampriai susijęs su Fatimos apsišventinimu, kaip Jungti Kristaus mokslą su savo istorija. Antra šių metų šventės svarbumo priežastis yra mūsų Bažnyčios raginimas aukoti pasaulį ir jo teities netikrumą Dievo Motinai Marijai. Šis raginimas yra tampriai susijęs su Fatimos apsišventinimu, kaip Jungti Kristaus mokslą su savo istorija.

Trečia priežastis — kasmet ta pati — susitikti, pasidžiaugti šia švente, pareikšti padėką Putnamo Seselėms už jų auką ir tos aukos derlių. Taigi, ruoškimės, atvažiuokime, susitikime!

Č. Masaitis

KULTŪRINĖ PROGRAMA PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Birželio 29 — Vasarvietės atidarymas.

Liepos 7 — Lietuvių Diena — Piknikas. Keturi pranciškoniai: T. Jurgis Gailiūsis, T. Petras Banitūnas, T. Leonardas Andriekus, T. Juvenalis Liauba švenčia savo 50 metų vienuolinio gyvenimo jubiliejų ir 45 metų kunigystės sukaktį. Mišias aukoja ir pamokslą sako vysk. Paulius Baltakis. Gieda Brocktono parapijos bažnyčios choras. O. Ivaškienė ir G. Ivaškos grupės tautiniai šokiai. Brocktono parapijos choro koncertas.

Liepos 27 — Solisto Benedikto Povilavičiaus koncertas. Akomponuoja komp. J. Kačinskas.

Liepos 28 — Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas.

Liepos 30 — Sol. Antano Keblio koncertas. Akomponuoja dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rugpjūčio 1 — Vasarvietės choras. Vadovauja dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rugpjūčio 3 — Operos solistės Daivos Mongirdaitės koncertas. Akomponuoja dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rugpjūčio 10 - 17 — Ateitinių sėdėjimų stovykla. Speciali programa.

Rugpjūčio 10 — Kamerinės muzikos koncertas. Atlieka Berklee College su kompozitorium Jeronimu Kačinskiu.

Rugpjūčio 14 — Operos solistės Ginos Čapkauskienės koncertas. Akomponuoja Vytautas J. Bakšys.

Rugpjūčio 31 — rugsėjo 2 — Šaulių stovykla. Speciali programa.

Rugsėjo 2 — Vasarvietės uždarymas.

Kiti renginiai bus skelbiami sezono metu.

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS PIKNIKAS

Liepos 7 dieną, 1985

11:45 Iškilmingos mišios.

Keturi pranciškoniai švenčia savo 50 metų vienuolinio gyvenimo jubiliejų ir 45 metų kunigystės sukaktį. Mišias laiko ir pamokslą sako vysk. PAULIUS BALTAKIS Gieda Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras.

12:45 Pietūs

4:30 Meninė programa

Tautiniai šokiai. Vadovauja ONA IR GEDIMINAS IVAŠKAI

Brocktono choro koncertas
Pranciškoniai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

IŠ VISUR

— Kun. Jonas Lapinskas, Klovainių (Panevėžio vyskupijoje) klebonas jubilias, mirė birželio 4. Velionis buvo gimęs 1904. Kunigu išventintas 1930. Tai jau keturioliktas šiemet okupuotoj Lietuvoj ir pirmas Panevėžio vyskupijoj miręs kunigas. Panevėžio vyskupijoj iš viso yra 120 bažnyčių. Jau apie 30 iš jų neturi savo kunigo ir yra aptarnaujamos iš kitur atvykstančių kunigų.

— Chicago skautų-čių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Mich., įvykis, liepos 13 - 27.

— Jūratės Nausėdaitės naujas adresas: Ann Julian, c/o Witt-Thomas Productions, 1438 N. Gower St., Hollywood, Calif. 90028.

— Arvydas Žygas liepos ir rugpjūčio mėnesius praleis Brazilijoje ir Sao Paulo mieste dalyvis su lietuviškoms žinioms ir patyrimu su Brazilijos lietuvišku jaunimu. A. Žyga į Braziliją siunčia ir kelionės išlaidas apmoka PLB Švietimo ir tautinio auklėjimo komisija.

— Mokytojų tėvų ir jaunimo studijų savaitėje Dainavos stovyklavietėj rugpjūčio 4-11 veiks kulinarijos būrelis, kuriam vadovaus mokyk. S. Stasienė.

— Erikas Vasiliauskas birželio 1 iš Chicago išvyko į Argentiną ir Urugvajų ir ten bus iki rugpjūčio pabaigos. Jis dirbs su lietuvių jaunimu. Eriką Vasiliauską į Argentiną ir Urugvajų siunčia ir kelionės išlaidas apmoka PLB Švietimo ir tautinio auklėjimo komisija.

— Viliui Lukui Dundzilai Illinois universitetas Chicagoje birželio 9 suteikė lituanistikos magistro laipsnį. 1982, būdamas 19 metų, Vilius tą patį universitetą baigė bakalauru laipsniu cum laude irgi iš lituanistikos. Naujojo magistro studijom vadovavo dr. Marija Stankus-Saulaitė ir paskutiniams mokslo metais, įsteigus katedrą, dr. Bronius Vaškelis. Su katedros aspirantu taip pat dirbo pasaulinio garso Baltijos istorikas Edward C. Thaden bei žinomi slavistai Lauren Leighton ir Sona Hoisington. Egzaminų komisijoje su kitais dalyvavo dr. Violeta Kelertienė, taip pat 1984 rudenį pradėjusi dirbti šioje katedroje. Studijų metu Lietuvių Fondas, Broniaus Jonušo Fondas ir kelios kitos mūsų institucijos Vilių parėmė stipendijomis. Siekdamas daktarato iš lyginamosios literatūros, Vilius studijas tęs Wisconsin universitete Madisone, Baltijos studijų centre.

— Vasario 16 gimnazija pravedė gražiojo deklamavimo varžybas. Visi dalyviai turėjo padeklamuoti Putino "Nuostabios naktys" ir vieną galėjo pasirinkti. Pirmą premiją laimėjo Danutė Baltutytė iš Australijos ir antrą — Kristina Enzinaitė iš JAV. Vertinimo komisiją sudarė mokytojos Bronė Lipšienė ir Livija Lipaitė, mokinės Daiva Bartkevičiūtė ir Nelė Pečiulytė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: T. Žilinskas, Pompano Beach, Fla., A. Kairaitis, Comstock Park, Mich., Br. Dirsė, Walsingham, Ont., Canada. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metams.

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. N. Niliūno, Žiemos teologija. Premijuotas eilėraščių rinkinys. 8 dol.

A.V. Rinkūno, Lietuva ir Vlikas, 10 dol.

V. Gidžiūno, Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje, 8 dol.

J. Sako, Kun. J. Vailokaitis. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Volerto, Jaučio ragai. Romanas, 8 dol.

A. Baranausko, Piliakalnio šešėliai, 8 dol.

J. Daumanto, Partizanai. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Ališo, Anapus marių. Poezijos rinktinė. Kietais viršeliais. 7 dol.

Vl. Kulboko, A. Tulyas, 4 dol.

J. Kraliausko, Ažuolai piliakalnyje. 9 istorinių romanų gelmenys ir problemos, 8 dol.

M. Krupavičiaus, Visuomeniniai klausimai. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Č. Butkienės, Molinis arklukas ir kiti apsakymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Alanto, Gelmių balsai. Premijuotos novelės. Kietais viršeliais. 10 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kad liktum tu gyva. Chicagos Lietuvių operos choro įdainuota ir išleista plokštelė. Su persiuntimu 16 dol.

Cruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatyte. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Du gaideliai — 18 lietuviškų dainų vaikams. Muzikinė palyda Andriaus Čerškauš ir Pauliaus Vyto. Išleista Kanadoje. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinių: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Įrašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Įrašyta 10 lietuviškų pasakų vaikams. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atminsi? Dainuoja solistė Dana Stankaitytė, akomponuojant muz. Alvydū Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinių. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govedui, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, dirguojant Alvydū Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos lietuviškos muzikos plokštelės bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomiais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol. Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomiai kainuoja po 23 dol. Visi tomiai gausiai iliustruoti ir įrišti kietais viršeliais. Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštai leidžiami atskirais tomiais, spausdinama gerama popieriuje, įrišti kietais viršeliais. I, II, III ir IV tomas kainuoja po 15 dol. V. tomas — 16 dol. Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Gyvenkime taip, kad ateities kartos mūsų nekaltintų, jog nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

1985 KELIONĖS Į LIETUVĄ

KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 813 A (18 dienų): rugpjūčio 13 - 30 — \$1,999
10 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.

No. 102 (15 dienų): spalio 2 - 16 — \$1,479
10 dienų Lietuvoje su dviem dienom Kaune, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.

No. 117 (15 dienų): lapkričio 7 - 21 — \$1,339
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.

No. 126 (15 dienų): gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,459
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky, FINNAIR iš JFK.

17 DIENU — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA
No. 917A: rugsėjo 17 - spalio 3 — \$1,839
11 DIENŲ VILNIUJE, 3 VARŠUVOJE, 1 MAINZE
LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA
No. 915: rugsėjo 15 - 28 — \$1,869
No. 106: spalio 6 - 19 — \$1,869
5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje su 1 diena Florencijoje. ALITALIA iš JFK ir Bostono

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA
No. 813 B: rugpjūčio 13 - 25 — \$1,729
No. 903: rugsėjo 3 - 15 — \$1,729
No. 930: rugsėjo 30 - spalio 12 — \$1,389
6 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA
No. 806C: rugpjūčio 6 - 17 — \$1,669
No. 917B: rugsėjo 17 - 29 — \$1,439
6 dienos Vilniuje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze, LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

10 DIENŲ — LIETUVA, SUOMIJA
No. 916: rugsėjo 16 - 25 — \$1,339
6 dienos Vilniuje, 2 Helsinky, FINNAIR iš JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškviptom dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas glimėm Lietuvoje
tarpininkaujama palikimų sutvarkyme

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.

Kl. Jūra, Kauburėliai, 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebuklas. Irišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose 5 dol.

L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera proga įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūrinių "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Priešai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į tolį. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridemas už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsisakant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminama.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŲ ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

B. C. Šulskis (red.), We Lithuanians. Omahos lietuvių istorija. Gausu žinių apie Lietuvą, lietuvių ir anglų kalbomis. Gausiai iliustruota. Yra ir labai gražių spalvotų paveikslų. Didelio formato. Irišta. 45 dol.

P. C. Rice, Ph.D., Amber, The Golden Gem of the Ages. Gausiai iliustruota, irišta. 29 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian Easter Eggs. Iliustruota, irišta. 25 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian National Costume. Iliustruota, irišta. 25 dol.

R. Scarr, Mano žodynas. Spalvotas; iliustruotas, irištąs. Žodžiai lietuviškai ir angliškai. 12 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol. Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol. Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.....US\$

Pavardė, vardas

Adresas

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicliu.

Norj įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELI, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su daina — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių, 10-12 dainų kiekvienoje): Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliu, Vilniui, Mūsų kaime gegužinė, Šventieji vakarai, Balti balandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.

Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime I, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 15 dol.

Komp. J. Stankūno kūrinių, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 20 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol. Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktyvas: 40 milijonų dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarūs santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

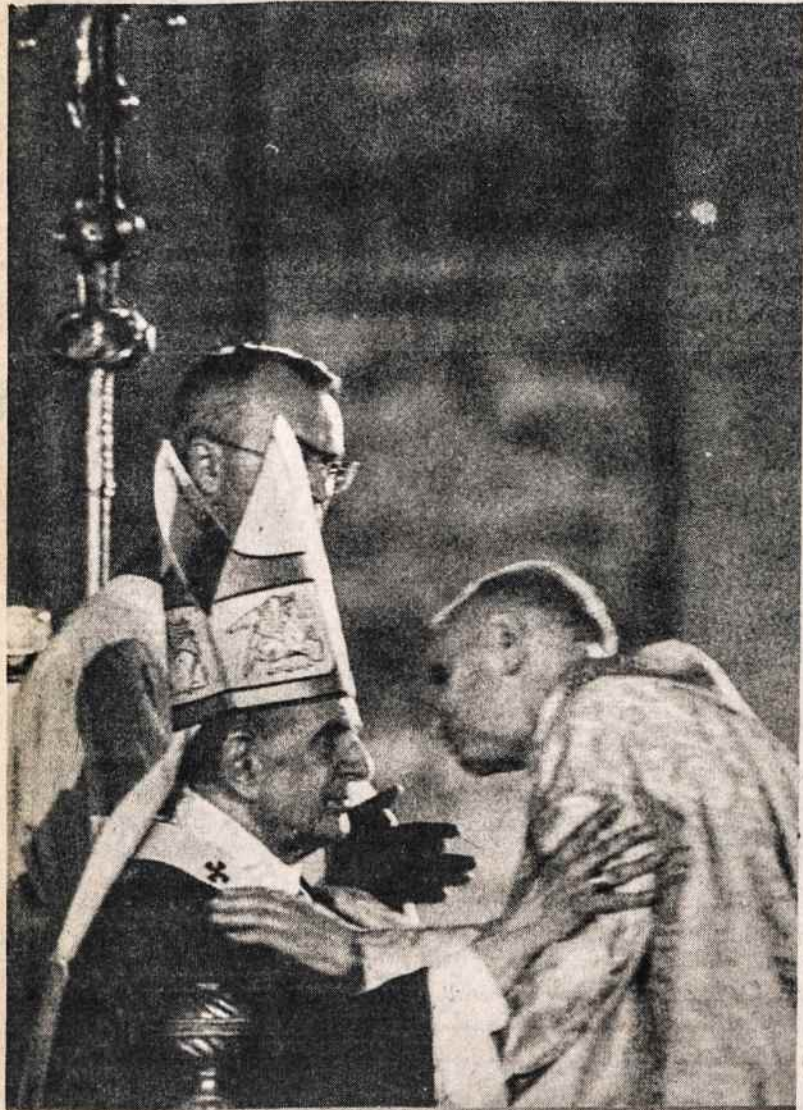
Reguliarų santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%

Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 8.5%, pagal sumą ir terminą.
IRA indėlių palūkanos nuo 10% iki 11% pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SAŠKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. Ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Aple paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Pop. Paulius VI 1975 gegužės 29 į kunigus išventino Antaną Petrauską ir jį net pabučiavo.

KUN. ANTANĄ PETRAUSKĄ PRISIMENANT

Gegužės 11 suėjo vieneri metai, kaip Rochesteryje, N.Y. pakirstas širdies priepuolio, staiga mirė kun. Antanas Petrauskas.

Velionis buvo gimęs 1908 kovo 3. Buvo baigęs Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, baigė humanitarinius mokslus ir buvo mokytojas gimnazijoje, dėstė svetimų kalbas. Studentaudamas priklausė prie studentų ateitininkų Vytauto klubo, veikė pavasarininkų organizacijoje, krikščionių darbininkų sąjūdyje, Krikščionių Demokratų partijoje.

Mokytojavo ir Vokietijoje. Atvykęs į Ameriką, kn. laiką gyveno Waterbury, Conn., ir dirbo kaip darbininkas. Išlaikęs reikiamus egzaminus, Amerikoje buvo mokytojas aukštesnėse mokyklose Redford, N.Y., dėstė sve-

timas kalbas.

Jausdamas kunigų trukumą, kad ir senyvo amžiaus jis įstojo į Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, baigė kunigui reikalingus mokslus ir 1975 gegužės 29, prieš dešimt metų, buvo išventintas į kunigus. Išventino jį pats pop. Paulius VI, kuris net pabučiavo kun. Antaną.

Grįžęs į Ameriką, apsigyveno Rochesteryje, N.Y., ten pagelbėjo lietuvių parapijai. Kun. Antanas buvo atviros tiesios būdo žmogus, dėl to visiem negalėjo įtikti. Savo laiku glaudžiai bendradarbiavo su prel. M. Krupavičiumi, kai jis steigė Lietuvių Bendruomenę Vokietijoje ir Amerikoje.

Velionis paliko brolių Kostą, seserį Antosę čia, seserį Teresę Lietuvoje ir daug kitų giminų.

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvių klubo narių visuotinis susirinkimas įvyko gegužės 4 klubo salėje. Dalyvavo 100 narių. Susirinkimui vadovavo pirm. K. Jurgėla, sekr. A. Krulikienė. Pranešimus apie pirmojo metų ketvirčio veiklą padarė išd. J. Kirtiklis, klubo SPIFFS atstovė E. Radvilienė ir renginių vadovė A. Karnienė. Dabar klube yra 457 nariai.

D. Valentinaitė, JAV LB socialinės veiklos tarybos pirmi-

RELIGINIŲ KASEČIŲ TALKA

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija Cleveland, Ohio, turi dvisavaitinę religinės minties lietuvių radijo programą, kuri veikia nuo 1981 metų. Jai vadovauja ilgametis Clevelando lietuvių programos "Tėvynės Garsai" vedėjas Juozas Stempuzis. Programą globoja Dievo Motinos parapija. Jos turinį sudaro: kun. Gedimino Kijausko pamokslai (sakomi Dievo Motinos bažnyčioje, Clevelande), giesmės, dainos, poezija, skaitiniai. Programos ilgis: 30 min.

Vysk. Pauliaus Baltakio pakviesta, Dievo Motinos parapija mielai sutiktų programos kasetėmis pasidalinti su visais, kurie tokia programa domėtis. Įrekdavimas tinka perdavimui radijo bangomis. Programą taip pat galima naudoti susirinkimuose, būreliuose susikauptimui, o pasakui diskusijoms ir t.t. Programos ypač tiktų ten, kur nėra lietuvių kunigų ir lietuviškų pamaldų.

Norintieji tokių programų kasetes įsigyti gali kreiptis į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapiją, 18022 Neff Road, Cleveland Ohio 44119. Auka faktinomis išlaidom už kasetę padengti — \$5.00.

SPORTAS

Lietuviai krepšininkai

Arvydo Sabonio vardas birželio mėnesį nuskambėjo visoje Europoje, sukeldamas didelį susidomėjimą šiuo 20-ties metų amžiaus lietuviu krepšininku. Rungtynės visą savaitę vyko Stuttgarte, Federacinėje Vokietijoje.

Italų spauda, sporto apžvalgoje aptardama geriausias sovietinės vyrų rinktinės žaidėjus, išvardino lietuvius Kauno "Žalgirio" krepšininkus: Kurtinaitį, Chomčių, Jovaišą, ypač išskeldama Sabonį, kurį pavadino Europos krepšinio žvaigžde.

XXIV-tųjų Europos vyrų krepšinio čempionato finaluose, kuriuose sovietų rinktinė nugalėjo čekoslovakų komandą, Stuttgarto stadione žiūrovų tarpe buvo Vokietijos lietuvių jaunimo. Jie buvo iškėlę nepriklausomos Lietuvos trispalvę.

Tai pastebėję sporto žurnalistai primena, kad Nepriklausomybės laikais Lietuvos krepšinio rinktinė du kartus buvo išsikovojusi Europos nugalėtojų titulą. Žurnalistai apgailestauja, kad dabar lietuviai krepšininkai negali rungtyniauti nepriklausomos Lietuvos vardu.

LONDONE PRISIMINTAS BIRŽELIS

Londone birželio 15 lietuviai, latviai ir estai bendromis ekumeninėmis pamaldomis atžymėjo masinių gyventojų trėmimų iš Pabaltijo kraštų tragišką sukaktį. Pamaldom vadovavo lietuvis kunigas Geryba ir latviai bei estai liuteronai kunigai. Pamokslą pasakė anglas kanauninkas Brown.

Trėmimų sukakties minėjimai šiomis dienomis buvo praversti ir kituose Anglijos miestuose. Birminghame birželio 16 buvo rengiamos pamaldos, kuriom vadovavo žymusis olandas kunigas Werenfried van Straaten, besiru-

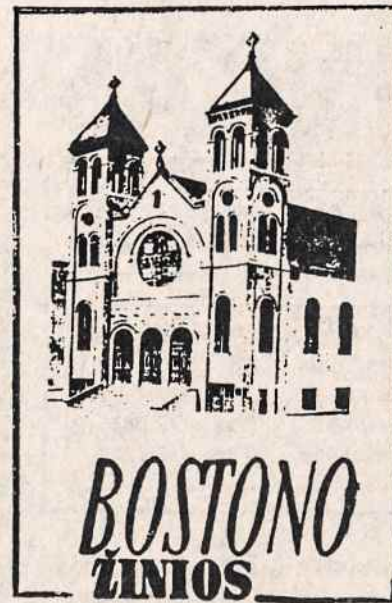
ninkė, gegužės 5 sekmadienių pietų metu Lietuvių klube padarė pranešimą socialinės globos klausimais. Mažoji klubo salėje gegužės 7 ji padarė pranešimą LB St. Petersburgo apylinkės nariam, kurių susirinko apie 70. Be socialinių reikalų čia buvo pagvildinti ir kiti reikalai, liečią JAV LB ir lietuvius.

Federalinė Kredito Unija "Kasa" įsikūrė naujose patalpose 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, Fla. St. Petersburgo skyriaus vedėjas yra Aras Miezėlis. "Kasoje" dar dirba R. Lukaitė, A. Česnaitė, L. Jurgėlaitė ir E. Treimanienė. Naujų patalpų atidarymas įvyko gegužės 6. "Kasa" turi 3 pagrindinius skyrius: New York, Chicagoje ir St. Petersburg. Iš viso per penkerius metus su ketvirčiu "Kasos" indėliai viršija 38 milijonus dolerių. Prieš dvejus metus atidarytame St. Petersburgo skyriuje indėliai viršija 5 milijonus dolerių.

Romo Kalantos tragiškos mirties minėjimą suruošė St. Petersburgo R. Kalantos šaulių kuopa: gegužės 12 pamaldomis Šv. Vardo bažnyčioje ir gegužės 15 minėjimu Lietuvių klube.

Lietuvių respublikonų St. Petersburgo skyriaus naujai išrinktoji valdyba gegužės 8 pareigomis pasiskirstė taip: pirminkas A. Miezėlis, I vicepirm. D. Bobelienė, II vicepirm. V. Mažeika, sekr. J. Vaičaitis, išd. S. Vaškienė, valdybos nariai V. Jacobson ir A. Armalis.

Vasario 16-osios gimnazijai remti 159-asis būrelis, vadovaujamas K. Užupytės-Keblinskienės, gimnazijos direktoriui A. Šmitui vėl pasiuntė 207 dol. Anksčiau už šiuos metus gimnazijai buvo pasiūsta 200 dol. — L.Ž.K.

Mirė Pranas Šveikauskas
Birželio 20 staiga mirė Pranas Šveikauskas. Palaidotas birželio 21 Forest Hill kapinėse.

Pranas Šveikauskas gimė 1904 sausio 11 Vilniuje. 1926 baigė Raseinių gimnaziją. 1934 VDU teisių fakultete ekonomijos skyrių. 1927 - 28 dirbo Kauno ligoniu kasoje. 1932 - 36 Pienocentro eksporto skyriuje, o nuo 1936 - 1940 Pienocentro atstovas Skotijai ir Anglijai. 1940 - 46 maisto ministerijoje ir anglų kooperatyvų s-gos centre. 1946 atvyko į Ameriką ir dirbo Keleivyje, vėliau plieno bendrovėse, o dar vėliau lektoriavo Emmanuel kolegijoj. Visuomeninė veiklų buvo socialdemokratas. Daugiausia dirbo su darbininkais profesinėse sąjungose. Už savo veiklą prieš tautininkų valdžią buvo teistas karo lauko teismo.

Buvo spaudos darbininkas. Rašė Socialdemokrate, Darbininkų Balse, Žaizdre, Keleivyje, Naujienose, o taip pat Tautos Ūkyje, Talkoje ir kituose. Be to, Co-operative Review, Manchester Guardian ir kt. Parašė keiliolika novelių ir vaizdėlių, spausdintų inicialais, A. Sveiko slapvardžiu. Nuliūdime liko žmona advokatė Marija Švei-

kauskienė ir kiti giminės.

Organizuojamas autobusas į Putnamą

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų organizuojama kasmetinė lietuvių susitikimo šventė — gegužinė įvyks liepos 28 seselių sodyboje, Putname, Conn.

Iš Bostono į tą šventę organizuojamas autobusas. Norintieji važiuoti autobusu, prašomi registruotis Šv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone prie kolektorių stalo ar klebonijoj iki liepos 15. Turi susidaryti nemažiau 40 asmenų. Autobusu yra patogų važiuoti be jokių rūpesčių ir vargo. Kitur tolimos ir net artimos lietuvių kolonijos visada suorganizuoja autobusus. Bostonas praeitais metais kažin kodėl jau nepajėgė suorganizuoti.

Į šią lietuvių susitikimo šventę suvažiuoja ir iš labai tolimų vietovių, nes čia galima susitikti ilgai nematytus pažįstamus. Tad užsiregistruokite iki liepos 15 ir važiuokite autobusu.

Pirmoji premija lietuvių stalui

Gegužės 18 International Institute's surengė 48-ąjį instituto balių. Dalyvavo įvairios tautybės, paruošdamos maisto stalus, iš viso 21 tautybė. Lietuvių stalo organizatorius buvo Jonas Stankus, o jam talkino Vytautas Dilba, Daiva Izbičkaitė, Susana Tautvaišaitė, Marytė Knašas, Rima Knašas ir Reda Veitas. Lietuvių stalas laimėjo pirmą premiją. Instituto direktorius James L. Aldrich atsiuntė laišką. Jame rašo: Dear Mr. Stankus: I want to extend my personal congratulations to you and all those who worked with you on the prize winning Lithuanian food table at the 48th International Ball on May 18th. Without question your table deserved the prize for most authentic decorations, design, costume and delicious food. Thank you for being a part of this very unique event and for providing such an authentic and pleasant part of the festivities. Sincerely, James L. Aldrich, Executive Director.

O didysis dienaštis "The Boston Globe" gegužės 23 įdėjo puikų straipsnį "A Tasteful Contest". Pradeda: The cuisine of Lithuania was the hit of the International Institute's 48th annual party Saturday at the Park Plaza Castle, dumbfounding gourmets and sending nobs to their almanacs to find out where in the world Lithuania is located.

Lithuania, as it turns out, was subsumed into the Union of Soviet Socialist Republics in 1940 with two other Baltic countries, Latvia and Estonia.

The Lithuanian table, which won first prize for food presentation and sales, was one of 21 countries providing "a mosaic buffet of international culinary delights," as the party's pre-publicity described it.

Toliau straipsnyje aprašo visus dignitorius ir svetimų valstybių konsulus, kurie dalyvavo šiame baliuje.

RENGINIAI

Rugpjūčio 11 Minkų radijo valandos gegužinė Romuvos Parke, Brocktone.

Spalio 13 Laisvės Varpo radijo valandos rudens renginys So. Bostono Liet. Pil. D-jos salėje.

Lapkričio 9 Balf 72 skyr. tradicinė vakarienė Brocktone Sandaros salėje.

Lapkričio 16 Amerikos Liet. Piliečių draugijos salėje So. Bostone rengiamas "Antrojo kaimo" iš Chicago pasirodymas. Rengėjai — Lietuviškos Skautybės Fondo valdyba.

Lapkričio 24 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-1 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

V.K.

Lietuvos vadavimo darbe niekada nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

A.A. PROF. PRANUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, jo žmonai dr. Marijai ir sūnams giliausią užuojautą reiškiamo.

M. ir M. Mikutavičiai

A.A. PROF. DR. PRANUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, jo žmonai advokatei dr. Marijai, sūnams Gediminui ir Leopoldui su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir esame gilaus liūdesio dalininkais.

Valerija Norvaišienė
Genė Stapulionienė
Petručių šeima
Juozas Gruzdas
Antanas Juknevičius

A.A. JULIUI KUMPIKUI

mirus, jo žmonai Izabelei ir dukrai dr. Giedrei reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Bronė ir Antanas Reventai

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Pranciškonų spaustuvė atostogauja nuo liepos 1 iki 22 — tris savaites. Visi tarnautojai bus išvažinėję, spaustuvės visi skyrėsi bus uždaryti. Jokie darbai nepriimami.

Darbininko laikraštis spaustuvės atostogų metu išeina tik pirmąsias dvi savaites. Tų numerių medžiaga yra iš anksto surinkta. Jokios naujos medžiagos nebūna galima nei surinkti, nei panaudoti. Trečią savaitę, liepos 19 data, Darbininkas neišeis. Tuo metu Darbininko redakcijoje dirba tik vienas redaktorius Tėv. Komelijus Bučmys, OFM.

Pavergtų Tautų savaitė bus minima liepos 14, sekmadienį. Renkamės 11 val. Dag Hammershold Plaza, kur bus susirinkimas. Iš ten eisena prie Sovietų Misijos. Minėjimo tema: Peace through Freedom, arba Nėra taikos be laisvės. Dalyvaukime.

Peter C. Wytenus, AF-ABN prezidiumo, vykdomasis vicepirmininkas, yra išrinktas Pavergtų tautų parodo vyriausiu vadovu — Grand Marshall. Paradas bus liepos 14, sekmadienį. Visi 10:30 susirenka į Dag Hammershold aikštę, kur bus pasakytos kalbos apie pavergtas tautas. Iš ten visi žygiuos prie Sovietų Ambasados prie JT, 67 St. ir Lexington Ave. Šiam paradiui ir vadovaus Peter C. Wytenus.

Dariaus ir Girėno skridimas iš Amerikos į Lietuvą ir jų tragiškas žuvimas bus prisimintas liepos 20, šeštadienį, 3 v. popiet prieš lakūnų paminklo, Litanica Square, Union Ave., Brooklyne. Minėjimą rengia paminklo statymo komitetas ir Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopa. Pirmininkauja Bronė Spūdienė.

Lina Alksninytė, Vytauto ir Irenos Alksninių dukra, liepos 6 susitokia su Saulium Anužiu iš Detroito. Susitokia Tolland, Conn.

Pamaldos už išstremtus ir religinius koncertas buvo birželio 22, šeštadienį, 10:30 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių religinį koncertą atliko sol. Mečys Razgaitis, pagiedojęs apie 10 įvairių giesmių.

New Yorko ramovėnų 35 metų veiklos sukaktis bus paminėta rugsėjo 8 Apreiškimo parapijos saleje. Drauge bus paminėta ir Tautos šventė. Minėjime dainuos Harmonijos kvartetas. Kaip žinome, New Yorko ramovėnų pastoriai leidžia Kario žurnalą.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, liepos 7 dalyvaus lietuvių dienų Kennebunkporte pranciškonų vienuolyne, kur keturi pranciškonų kunigai minės savo vienuolinio gyvenimo 50 metų sukaktį. (Apie sukaktuvinius buvo rašyta Darbininko praeitame numeryje.)

Tėv. Leonardas Andriekus ir Tėv. Petras Baniūnas, išvyksta į Kennebunkportą, kur liepos 7 drauge su Tėv. Jurgiu Gailiušiu ir Tėv. Juvenaliu Liauba paminės savo vienuolinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Jie drauge koncelebruos bendras mišias. Pamokslą pasakys vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Dr. Marija Žukauskienė neseniai dalyvavo kolektyvinėje parodoje Hartforde, Conn., dabar liepos 28 dalyvaus Putnamo seselių rengiamoje Lietuvių dienoje Putname, kur surengs savo darbų parodą.

Michael J. Senken nominuotas kontrolieriaus pareigom Magnavox CATV Systems, Inc., įstaigoj Manlius, N.Y. Jis bus atsakingas už planavimą, biudžeto nustatymą ir bendrą atsiskaitymą. Jo žinioj bus ir finansiniai pranešimai North American Phillips Corp. N. J. Senken yra Louise ir Vito Senken sūnus, priklauso prie Apreiškimo lietuvių parapijos, 1980 baigė Šv. Jono universitetą, yra Omicron Delta Epsilon, nacionalinės ekonomistų organizacijos, narys.

Apreiškimo parapijos piknikas šiemet bus kitoks nei kitais metais. Šiemet visas dėmesys skiriamas jaunimui. Šokiam gros brolių Kezių orkestras, bus organizuojami jaunimui įvairūs sportiniai žaidimai. Tad ypatingai kviečiamas jaunimas. Piknikas bus rugpjūčio 4, sekmadienį, įprastoje vietoje, Plattdeutsche Park, Franklin Square, L.I.

APREIŠKIMO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

ĮVYKSTA RUGPJŪČIO 4, SEKMADIENI, 1985 PLATTDEUTSCHE PARKE 1132 HEMPSTEAD TPKE, FRANKLIN SQUARE, LONG ISLAND, N.Y.

1 val. — parko atidarymas

2:15 val. — vėliavų pakėlimas, himnai

5 val. — šokiai, grojant BROLIŲ KEZIŲ orkestrui

7 val. — laimėjimai

Įėjimo auka — 3 dol., studentam — 2 dol. Vaikai leidžiami nemokamai.

Specialiai kviečiamas jaunimas

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

PARAPIJOS KLEBONAS, KUNIGAI IR TARYBA

Maironio lituanistinės mokyklos baigimo iškilmėse kalba Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, sėdi mokyklą baigė iš k. Arnas Nemickas, Rima Vaičiūtė, Tauras Vebeliūnas, Regina Senken, Paulius Naronis. Nuotr. L. Tamošaičio

Mišios už Praną ir Emiliją Vainauskus bus aukojamos liepos 6, šeštadienį, lietuvių pranciškonų koplyčioje. Liepos 5, sueina vieneri metai, kai Matulaičio namuose mirė Emilija Vainauskienė. Giminės kviečia draugus ir pažįstamus mišiose dalyvauti 9 val. ryto.

Jonas Matulaitis liepos 13 Clevelande susitokia su Sigita Lenkauskaite. Jaunasis yra sūnus dr. Amilijos ir Antano Matulaičių, gyvenančių Richmond Hill, yra baigęs Maironio lituanistinę mokyklą, aktyviai reikšėsi lietuvių sportinėje veikloje, baigęs inžinerijos mokslus. Sigita Lenkauskaite yra dukra Mildos ir dr. Edvardo Lenkauskų, gyvenančių Clevelande.

Poetė Kotryna Grigaitytė su savo sūnumi Raimundu buvo išvykusi dviejų savaičių atostogų į Juno Beach, Fla., kur turėjo progos pailsėti prie Atlanto vandenyno. Raimundas mėgsta žuvalti, tai ten džiaugėsi meškeriojimo sportu.

Novelių rinkinio bei romano konkursą yra paskelbęs Darbininkas savo 70 metų sukakties proga. Konkurso terminas baigiasi rugsėjo 15. Premija bus įteikta spalio 6 per iškilmingą Darbininko sukaktuvinį koncertą, kurio programą atliks du iškilūs solistai: Daiva Mongirdaitė ir Algis Grigas. Jiems akomponuoja lietuviams jau gerai pažįstamas William Smiddy.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kad liktum tu gyva. Plokštelę įdainavo ir išleido Chicago Lietuvos opera. Turinys: Lietuvos himnas, Lietuviams esame mes gimę, De profundis, už jūrelių, Augo kieme klevelis, Už jūrų, už kalnų, Krivio arja ir choras, Raudotojų choras, Ant marių, Saulė motina pakilo. Nu persiuntimu 16 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

AUTOBUSAS / SESELIŲ PIKNIKA

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 28. Autobusas išvažiuoja sekmadienį, 6:00 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pakelyje autobusas sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kelionė asmeniui — 25 dol.; įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskienę — tel. 296-2244, arba Darbininko administracijoje — tel. 827-2351.

Kompozitorius Juozas Stančūnas išleido "Lietuvių liaudies dainų" sąsiuvinį su gaidomis. Aranžuota 12 liaudies dainų solistam su piano palyda. Kaina 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje. Persiuntimui pridamas 1 dol.

Pavergtų tautų savaitė yra paskelbta nuo liepos 14 iki 21. New Yorko šios savaitės proga demonstracijos vyksta liepos 14, sekmadienį. Visi 10:30 v.r. renkasi prie Jungtinių Tautų pastato, Dag Hammershold Plaza. Ten bus pasakytos reikiamos kalbos. Po to visi žygiuos prie Sovietų Sąjungos misijos prie JT, 67 St. ir Lexington Ave. Šio žygio vadovu — Grand Marshall išrinktas lietuvis Peter C. Wytenus. Visuomenės kviečiama kuo gausiau dalyvauti šiame minėjime.

Eltos Informacijų liepos mėnesio numeris jau išspausdintas pranciškonų spaustuvėje Brooklyne ir išsiuntinėtas prenumeratoriam. Šiame numeryje rašoma: Prezidento Reagano proklamacija — Pabaltijo laisvės diena, Sovietų Sąjungos teismas Kopenhagoje, LKB Kronika sveikina taikos ir laisvės ryžto žygi, pranešimas jaunimui, straipsnis apie dr. K. Bobelį ir jo veiklą, lietuviškos temos tarptautinio PEN klubo suvažiavime, Landsbergio pranešimas P.E.N. suvažiavime, aukos Tautos Fondui. Biuletenį leidžia Vliko informacijos tarnyba.

A. a. Petro Žilionio atminimui Tautos Fondui aukojusių sąrašė (Darbininkas, Nr. 24) yra viena klaida. Turėjo būti: 45 dol. aukojo dr. Daiva Bajorūnaitė, N.Y.

Muzikė Nijolė Ulėnienė liepos 7 išvyksta keturiom savaitėm į Europą, kur dalyvaus muzikos mokytojų, pianistų suvažiavime Grenoblyje, Prancūzijoje. Iš ten vyksta į Salzburgą, Austrijon, kur dalyvaus Mozarteume — specialioje muzikos seminare, kuris skiriamas Mozarto kūrybai nagrinėti.

Parduodamas gerame stovyje 1978 metų, 4 durų automobilis firmos Buick. Teirautis tel. (718) 776-6425.

Parduodamas namas lietuvių Juno Beach, Fla., kolonijoje, prie Atlanto vandenyno. Skambinti 305 626 - 0303.

NAUJAUSIOS KASETĖS

Du gaideliai. Vaikučiam 9 dainelės. 10 dol.

Ir vėl žydi gelės. J. Nakutavičiaus lengvo žanro šokių dainos. 15 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas-condominium Seminole, Fla. Butas gerame stovyje, netoli nuo bankų ir krautuvų, patogus vyresnio amžiaus žmonėm. Pirkiny labai papigintas, galima pirkti su baldais. St. Petersburg Beach prie pat jūros parduodamas namas su dviem miegamais, su baldais. Čia pat krautuvės ir bankai. Informacijai skambinti 1 813-360-3553.

VYSKUPAS KUNIGŲ SEIME PRISTATYS SAVO PROGRAMĄ

JAV Kunigų Vienybės 76-ame metiniame suvažiavime vysk. Paulius Baltakis, OFM, su savo talka žada smulkiau supažindinti dalyvius su pastoracine programa, kurią siūlo klebonams bei kitiems kunigams.

Kunigų Vienybės metinis suvažiavimas šiemet įvyks Yale Universitete, New Haven, Connecticut.

Suvažiavimas prasidės mišiomis, 11 val., trečiadienį, rugp. 7 d. Kunigų Vienybės suvažiavimo atidarymo mišias atnašauti bei homiliją tarti pakviestas vysk. Vincentas Brizgys. Visi kunigai kviečiami koncelebruoti.

Trečiadienį po pietų, 1 val. vysk. Paulius Baltakis su savo talka pasakys seimo įžanginę kalbą, ir su savo talkininkais apibūdins kai kuriuos numatytus planus, kviesdamas klebonus bei kunigus pasidalinti mintimis.

Trečiadienį, 7 v.v. įvyks banketas. Į banketą kviečiami numatyti svečiai, jų tarpe Norwich vyskupijos atstovai, lietuviškų vienuolių atstovės. Banketo metu Marijona Skabeikienė, Religinės Šalpos Reikalų vedėjo pavaduotoja, kalbės kaip pritaikomi kompiuteriai prie lietuviško visuomeninio darbo ir kaip gali nauja technologija padėti

PLOKŠTELĖS VAIKAMS

"Pasakos" ir "Du gaideliai" — su persiuntimu po 11 dol. "Du gaideliai" galima gauti ir kasetės formoje — su persiuntimu 10 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

LIEPOS 28 D., SEKMADIENI, N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNO SODYBOJE PUTNAM, CONN.,

METINIS PIKNIKAS— LIETUVIŲ DIENA

11 val. mišios, pamokslas, procesija. Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą sakys vyskupas Paulius Baltakis, OFM
12 val. pietūs, pramogos
3 val. popiet — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti Pasikvieskite ir savo draugus

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": suaugusiems (man's size) S (34 - 36), M (36 - 40), L (42 - 44), XL (46 - 48). Kaina su persiuntimu tik 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.